

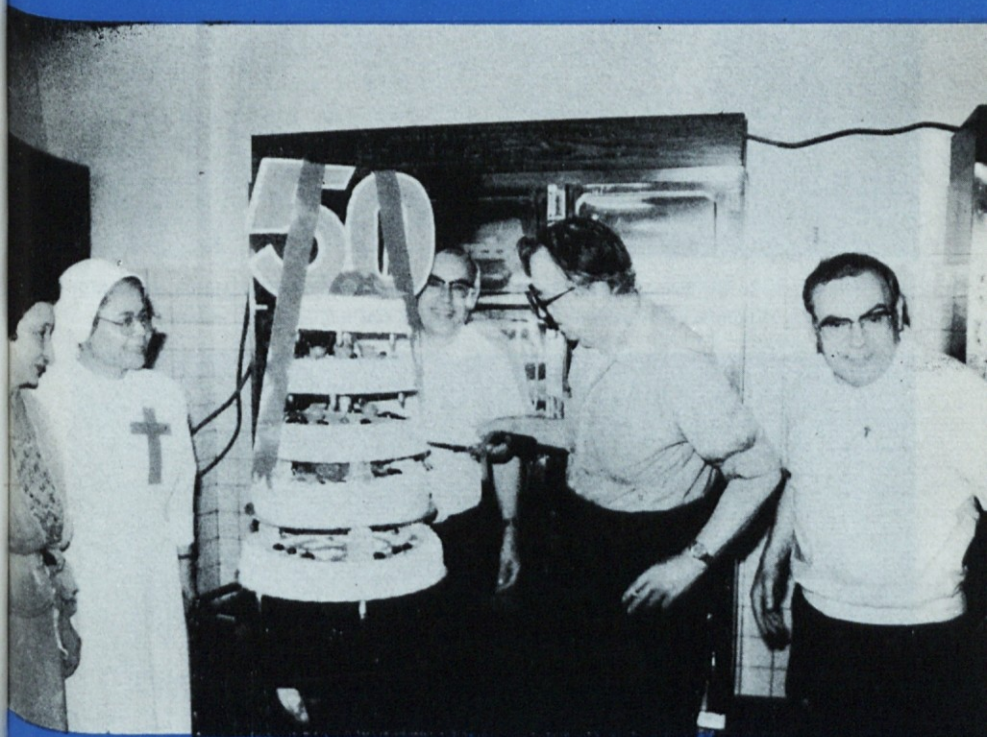
KATOLIŠKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS

SEPTEMBER-OKTOBER

1987

SEPTIEMBRE-OCTUBRE

Misijonski zdravnik dr. Janez Janež ob navzočih voditeljih misijonske bolnišnice v Lotungu, Taiwan, reže petnadstropno jubilejno torto ob slovesnosti, ki so mu jo priredili njegovi občudovalci in sodelavci ob petdesetletnici njegovega življenjskega kirurškega dela.

Nad 200 nečestnih dr. Janeževih zdravnikov-asistentov in bolničark se je zbralo v prostorni obednici bolnišnice v Lotungu, da so dr. Janežu čestitali in se mu zahvalili.

DELAVNI UDJE MISIJSKE CERKVE

PAPEŽEVA POSLANICA ZA MISIJSKO NEDELJO, 18. X. 87.

1. – ŠKOFOVSKA SINODA O POSLANSTVU LAIKOV.

„Vi pa ste „izvoljeni rod, kraljevsko duhovništvo, svet narod, ljudstvo, določeno za božjo rast, da bi oznanjali slavna dela tistega, ki vas je poklical iz teme v svojo čudovito svetlobo.“ (1 Pe 2, 9).

K temu privilegiranemu ljudstvu, ki ga tako opiše Prvak apostolov, polnopravno spadajo laiki, katerim je namenjena generalna škofovska sinoda prihodnjega oktobra prav v mesecu, ko Cerkev moli in vsestransko žrtvuje za svetovni misijon.

Ta pomembna okoliščina me je nagnila, da usmerim letošnjo misijonsko poslanico temu odličnemu delu božjega ljudstva, vernim laikom, možem in ženam vseh časov in okoliščin, želeč v njih poživiti zavest pripadnosti temu božjemu ljudstvu, ki je po svoji naravi bistveno misijonsko. Cerkev dejansko „obstoji radi evangelizacije, se pravi, da oznanja in uči, da je posredovalka milosti, da grešne ljudi spravlja z Bogom“, kakor sem spomnil v letu 1982, ko sem navajal okrožnico papeža Pavla VI. Evangeliji nuntiandi. Evangelizacija in misijoni, to ni nekaj prostovoljnega, dodatnega in obrobnega. Cerkev je bila rojena kot misijonska in evangelizacija je zanjo zakon življenja. (prim. Ad gentes, 2, 5.)

2. – KRSTNA POKLICANOST, POKLIC POSLANSTVA.

Spričo te bisteno važne postavke vstaja vprašanje: Kdo mora konkretno izvajati to poslanstvo? Drugi Vatikanski koncil na to tole odgovarja: „Vsi verniki, kot udje živega Kristusa, so dolžni sodelovati pri širjenju in rasti Kristusovega Telesa, da čim prej doraste do polne starosti. Zato morajo biti vsi sinovi Cerkve prežeti soodgovornosti do sveta.“ (Ad gentes, 36). Evangelizacija ni pridržana le hierarhiji, ampak po svoje zadeva vsakega Kristusovega učenca. (Lumen gentium, 17). Ta dolžnost je utemeljena po prvem zakramentu. Vsi krščanski laiki so prav po moči svetega krsta poklicani, da dejansko apostolirajo: „Poklic kristjana je po svojem bistvu tudi apostolat“ (Apostolicam actuositatem, 2). To je poklic, ki temelji na milosti svetega krsta. Po krstu vključeni v Kristusa so verniki deležni preroškega in resničnega duhovniškega poslanstva. V birmi so zanj okrepljeni s Svetim Duhom, Sveto Rešnje Telo jim posreduje in krepi lju-

bezen do Boga in do sočloveka, in to je duša vsakega apostolata (prim. Lumen gentium 33; Apocstolicam actuositatem, 3).

Iz tega izvira moje vabilo, ki ga ponavljam vsem laikom: Imajoč pred očmi odličje Gospodovih učencev, se poglobite v svojo apostolsko odgovornost in velikodušno sodelujte pri delu za evangelizacijo sveta!

3. – ENO UREJENO TELO.

V Cerkvi smo vsi odgovorni za njeno poslanstvo, vsi smo istočasno subjekt in objekt, a ne na isti način, ampak v skladu s posebnim položajem in poslanstvom poklicanosti. Božji darovi so vedno obilni in se med seboj izpopolnjujejo, ne pa izključujejo, vsi so usmerjeni v isto deleženje in poslanstvo. Na nas je, da jih z evangeljsko modrostjo razločujemo in vrednotimo, upoštevajoč dejanske potrebe vsakega časa, kot se kdaj pojavijo. V vidu bližnje škofovske sinode se obračam na laike, posebno na mladino, s pozivom, da razpoznavajo klic božji in da se z osebno odgovornostjo lotijo dela za evangelizacijo sveta z vsemi svojimi sposobnostmi; naj bodo pričevalci tega, po čemer svet hrepeni, pogosto podzavestno.

Laiški poklici, ki naj doprinesejo skupnosti Cerkve svoj delež, so danes v božjem ljudstvu močen in pomemben način misijonskega darovanja. Danes bolj kot kdaj prej narašča potreba po delavcih, ki se povsem posvete misijonskemu delovanju: „Pečat posebnega poklica nosijo vsi tisti, ki imajo primerne naravne zmožnosti, so usposobljeni z znanjem ter hotenjem in se hočejo posvetiti misijonskemu poslanstvu, pa naj bodo domačini ali tujci, duhovniki, redovnice ali laiki“ (Ad gentes, 23). Da, Cerkev potrebuje zrelih laikov, ki se posvete kot učenci in pričevalci Kristusovi gradnji krščanskih skupnosti, preobrazujoč svet z evangeljskimi vrednotami.

Zahvaljujem se vsem laikom, ki že delajo na misijonskem polju Cerkve, jih vzpodbujam k nadaljnemu apostolatu ter jih potrjujem v tej dejavnosti.

4. – KATEHISTI.

Naj v prvi vrsti navedem številne in zaslužne katehiste, moške in ženske, ki so nepogrešljivi delavci pri širjenju vere in ki so dandanes pozvani k še posebno važnemu služenju (prim. Ad gentes, 17, Catechesi tradendae). Kako ne bi povdarili, da bi brez teh posebnih misijonskih delavcev danes Cerkev ne bi bila tako razširjena. Katehisti so bili in so prvi pričevalci vere, pogosto kar nje pionirji, začetniki oznanjevanja, dejavni sodelavci pri zasajanju in utrjevanju krščanskega življenja. Njih delo-

Papež Janez Pavel II. nas na svetovno misijonsko nedeljo vse vzpodbujaja k vztrajnemu misijonskemu sodelovanju.

vanje je temeljno in neobhodno potrebno za rast Cerkve. Spet izražam željo, da bi jih bilo vedno več in da bi bili vedno boljši za to prepotrebno službo, in upam, da bodo vedno našli potrebno zaupanje in pomoč. Brez dvoma je katehistom treba poskrbeti primerno vzdrževanje, do katerega imajo pravico, in če jih kje sama prerevna občestva ne morejo vzdrževati, mora poskrbeti za to solidarnost krščanskega sveta.

5. – LAIŠKI PROSTOVOLJCI.

Je pa še drug način misijonskega sodelovanja laikov, od katerega Cerkev danes še posebno veliko pričakuje: laiški prostovoljci. To je dragoceni način pomoči Cerkvi za pospeševanje evangelizacije: služba krščanskega laikata, ki se obveže, sodelovati nekaj let pri delu za razvoj narodov.

A poleg tega delovanja, ki ga opravljajo družno z ostalimi socialnimi faktorji, morejo ti laiki, če so krščanski, pomagati domačinom k tudi duhovnemu razvoju in krščanski morali, ki je mogoča le ob pomoči milosti in sodelovanja z njo. Ti laiški sodelavci, ki so prežeti z vero in evangeljsko ljubeznijo, so dragoceni pričevalci, ko služijo v ljubezni sočloveku.

V tem smislu želim, da bi ob škofovski sinodi številne Cerkve odkrile možnosti za tako misijonsko sodelovanje in da bi se zavzele za pridobivanje in vzdrževanje tovrstnih laiških misijonskih poklicev.

Ti poklici pa naj vedno upoštevajo potrebe socialno-kulturnega razvoja in verskih potreb posameznega okolja. To je težka in zahtevna služba bližnjemu, za katero se je treba odločiti po treznem prevdanku, ob usposobljenosti in zreli osebnosti.

6. – ŠE DRUGI NAČINI SLUŽENJA.

Duh božji, ki vodi Cerkev k polnosti resnice in jo zedinjuje v skupnem služenju, le-to tudi bogati s svojimi darovi, celo s posebnimi milostmi, ki „deli vsakemu po njegovih potrebah svoje darove, s katerimi jih usposablja za najrazličnejša dela“ (Lumen gentium, 12).

Vsi smo poklicani, da zaznamo in sprejmemo te posebne milosti, ki so jih deležni tudi laiki, da morejo sodelovati na misijonskem polju. Posebno mlade Cerkve so povabljene, da se odpro tem duhovnim bogastvom za dela, ki „naj obnavljajo in razširjajo Kristusovo Cerkev“.

Treba se je okleniti najrazličnejših oblik sodelovanja laikov: v liturgičnem življenju občestev, v pastoralnem delu, v delih ljubezni, v krščanski navzočnosti v kulturnem, socialnem in gospodarskem življenju sveta.

Posebno priporočam kar najširše dejavno sodelovanje od strani ženskega laiškega sveta pri tistih služenjih, ki jih terja prostrano in raznoliko misijonsko polje. Želeti je, da laiško ženstvo polno sodeluje v takozvanih tradicionalnih delokrogih, kot so bolnišnice, šole, socialna pomoč, pa tudi v direktni evangelizaciji, pri reševanju družinske problematike, v dialogih z nevernimi ali oddaljenimi, v poglobljanju katoliške kulture, pa kajpada z vedno molitvijo in liturgičnim življenjem.

7. – PAPEŠKE MISIJSKE DRUŽBE.

Na letošnje Binkošti se Cerkev zaveda potrebe, da se znova odpre silnemu pišu poživljajočega Svetega Duha, ki jo bogati in vodi k rodovitnosti krščanske dejavnosti.

Papeškim misijonskim družbam, ki so po svojem začetku, ureditvi in namenu posebno orodje misijonskega univerzalizma, zaupam nalogo, da z svojim vplivom ohranjajo v božjem ljudstvu, posebno med laiki, misijonsko zavest in da odkrivajo med njimi misijonske poklice. Papeške misijonske družbe imajo prvenstveno nalogo, da vzbujajo zanimanje vernikov za misijonsko sodelovanje, tako duhovnega kot materialnega značaja, v prvi vrsti pa, da med mladino rcjevajo nove misijonske poklice.

V današnjem svetu, ki se izgublja v praznih stvareh in vedno večji negotovosti, naj bo vedno prisoten glas k misijonskim idealom, tako bo vedno več tistih, ki bodo rekli Gospodu: „Tu sem, pošlji me!“.

8. – MATI, KI HODI PRED NAMI V VERI IN MISIJONSTVU.

Letošnja misijonska nedelja sovpada z Marijinim letom. Tako naravno, samo po sebi umevno in tolažilno je, če vsi sinovi in hčere Cerkve obračamo svoj pogled Nanjo, ki je vedno navzoča v misijonstvu Cerkve od njenih početkov. Da, ko se že bližamo koncu drugega tisočletja krščanske dobe, naj ta naša Cerkev z obnovljeno in pomnoženo močjo izpolnjuje svoje misijonsko poslanstvo in naj pri tem hodi družno z Marijo!

Sledeč Kristusu, Cerkev skuša tudi danes zvesto izpolnjevati poslanstvo, ki ga je živela celotno svojo zgodovino. Pri tem sodelovanju s Kristusom, Odrešenikom, se Cerkev naslanja na Marijo, v pričakovanju novih Binkošti. Naj zato vsi kristjani obračamo pogled Nanjo, ki hodi pred nami. Tako bomo bolj in bolj razumevali in izpolnjevali svoje poslanstvo, sodelovati s Kristusovim odrešilnim delom, dokler se ne zaključí v nebeškem kraljestvu.

Z mojim apostolskim blagposlovom!

Janez Pavel II.

DR. JANEŽ - 50 LET KIRURG

K slikam na ovitku in v notranjosti revije.

Dr. Janez Janež, slovenski misijonski zdravnik, nam je sam nekaj napisal o petdesetletnici svojega kirurštva:

Lotung, 2. julija 1987.

„V pismu omenjate, da boste v „Katoliških misijonih“ objavili mojo petdesetletnico. Ne bom jezen, če jo omenite, saj ni nič sramotnega in sem celo ponosen nanjo.

Med tem je obletnica mimo in nadaljujem običajno z mojim delom. Pa naj Vam malo popišem moj „zlati“ praznik. Bilo je to 28. maja; tisti dan sem delal kot druge dni in izvedel 11 operacij. To je bil zame najlepši dar ob jubileju. Ko sem se vrnil v svojo sobo, sem našel polno rož in darov od sedanjega osebja v bolnici.

V 35 letih dela v Marijini bolnici tu v Lotungu mi je pri delu pomagalo veliko bolničark in mladih doktorjev. Vsakdo je prišel le za nekaj let in je spet odšel, dekleta so se poročila in se razkropila po vsem otoku, nekatere so odšle v druge države, mladi doktorji so po večini odprii privatne „prakse“. Marijine bolnice pa ne pozabijo.

Za mojo 50 letnico kirurštva so bivše bolničarke organizirale srečanje v bolnici: kakih 200 jih je 21. junija prišlo na slavje. Dopoldne ob 11 je bila maša, ki so se je udeležile tudi nekristjane, potem pa kosilo. Ker so vse to naredili zaradi mene, se nisem mogel izogniti, preveč bi jih užalil, saj so mnoge od daleč prišle in vse stroške, tudi za kosilo, so one plačale. Tako sem moral v veliko bolnično jedilnico — prvič in zadnjič med mojim bivanjem tu. Vroč je bilo in bil sem ves premočen. Na pretege so slikali in imam cel kup slik, tudi moji „prijatelji“ časnikarji so se vtihotapili. Vsakdo se je hotel z menoj slikati. Nekaj slik Vam pošiljam. Veliko veselje je vladalo in naj Vam obrazi na slikah več povedo, kot moje pisanje. Tudi več časopisov je o vsem pisalo. Celo kitajski časopis v New Yorku je objavil dolg članek in mi ga je od tam ena od bolničark poslala. Glave članka iz dveh časopisov sem izrezal in Vam ju prilagam, članka ne, saj ne razumete kitajskih črk. V naslovu članka tole izrečeta: „Kirurg dr. ... praznuje 50 let dela, od tega je med nami 35 let; dela brez plače, brez odmora in je po 50 letih še vedno aktiven. Bivše njegove bolničarke so se za to priliko sestale v Lotungu; ne morejo ga pozabiti, so vesele in ponosne, da so bile del njegovega 50 letnega bogatega kirurškega življenja, prav tako je prišlo na srečanje lepo število nekdanjih njegovih doktorjev-asistentov.“

Kaj vse so članki pisali, Vam ne bom pravil, kajti preveč hvalijo in me je sram o tem pisati, boste mislili, da se hvalim in da mi je kaj za take sladkosti... Vesel pa sem, da imam v tej deželi take dobre znance. Običajno je kirurg po 50 letih stara, pozabljena škatla...

Najbolj so pač bili veseli dr. Janeža patri kamilijanci, od katerih eden nazdravlja misijonskemu zdravniku, ki je največ pripomogel k čudovitemu razcvetu njihove misijonske bolnice.

Ne zamerite, da sem Vam toliko o tem napisal. Lahko eno ali dve sliki objavite, vse drugo pa je le za Vas, in ko pregledate, sežgite. Pošljem Vam ta zapis, ker vem, da boste zadovoljni, videti te vesele obraze — saj ste me Vi pred 39 leti ves v strahu napotili na Kitajsko.“

Pripomba urednika: Odkrito povem, da sem se bal, kako se bo dr. Janež obnesel kot laiški misijonski zdravnik. Doktorja sem poznal le nekaj mesecev v Rimu in nekaj mesecev v Buenos Airesu in še tedaj nisva bila veliko skupaj, ker sva imela vsak svoje delo. Nikdar se mi ni sanjalo, da bo ta naš misijonski zdravnik skoraj 40 let žrtvoval za trpeče v daljni deželi, najprej štiri leta na celinski, potem 35 let na otoški Kitajski v Lotungu. Morda so rojaki, ki so doživljali dr. Janežovo osebnost že v begunskih taboriščih, bolj poznali njegovo plemenitost in so polno verovali vanj. Teh 40 let dr. Janeževega misijonskega dela jih zdaj potrjuje v tedanji veri. Hvala Bogu in dr. Janežu!

Dr. Janež, zgled celoživljenjskega laiškega misijonskega žrtvovanja pač s svojim vplivom seže do slovenskih mladih src, ki se odločajo vsaj za nekajletno laiško misijonsko žrtvovanje; ob misli na morebitne odpovedi, ki so združene tudi s tovrstno njihovo mladostno daritvijo misijonom, si morejo reči s sv. Avguštinom, v misli na dr. Janeža: Če je zmožel on celo svoje življenje, zakaj ne bi zmožel, zmogla jaz vsaj nekaj let...

Tudi dr. Janeževe sedanje sodelavke in pa sestre kamilijanke mu nazdravljajo, veseleč se, da morejo delati skupaj s tako izredno kirurško osebnostjo.

AFRISKA VIZIJA

Afriški kontinent je v nastajanju. Jasna enotna slika je nemogoča.

Najprej je treba ločiti muslimanski sever in črnski jug. Kakor je pred leti kazalo, da se bo muslimanski sever odtajal toliko, da bo mogoč razgovor, kot je bil že narejen poizkus na muslimanski univerzi El Azhar v Kairo, je danes slika precej drugačna. Za Iranom so tudi v Severni Afriki nastali režimi, ki hočejo dvoje: uvesti v državni zakon koran in pomuslimaniti vso Afriko. Najbolj znani sta državi Libija z Gadaffijem in Sudan, kjer kljub napovedi nove vlade, še vedno velja državni zakon fundamentalističnega islama. Kljub protestom združenih nemuslimanskih verstev je do zdaj ostalo pri starem. Istočasno, ko je bil papež Janez Pavel II. v Maroku in ga je lepo sprejela tudi muslimanska mladina, je Gadaffi imel napadalni govor, da je treba iz Afrike pregnati krščanstvo in uvesti islam, ki da se bolj prilaga afriški duši. Tudi v drugih državah se vedno bolj čuti močen vpliv borbenih muslimanov, tako v Egiptu kakor v Nigeriji. Če ne že z misijonskim poslanstvom muslimanov, se islam pomika na jug že obenem s pomikanjem Sahare. Vsekakor bo Severna Afrika ostala še dolgo misijonsko nedostopna.

Pač pa je odprta črna Afrika. A zmeda je velika. Kolonialna politika je zapustila ob odhodu za demokratsko in dobro samostojno politiko nevzgojene narode. V 25 letih je bilo ubitih 50 državnih predsednikov. V mnogih državah je vojaška vlada. Razlike so velike, ker je treba računati z nenehno propagando komunizma. Afriške Angola, Mozambik, Etiopija so pod komunističnim režimom. Kar zadeva preganjanje Cerkve je trenutno najbolj strupen režim v Burundiju.

Misel, da je kolonialne politike konec, je prenaglana. V državah pod Saharo je danes več Francozov kot jih je bilo v času kolonij. Nastaja tako imenovana gospodarska kolonizacija.

K vsemu ustvarja nemir in umiranje lakota, ki je prizadela skoraj vse kraje južno od Sahare. Posebej je trpela v zadnjih letih in še trpita Etiopija in Mozambik. In če danes azijsko-afriško-latinsko ameriški teologi pravijo, da ni glavni problem eku-menizem, ker ta razkroj krščanstva je že bolj zgodovina, pač pa dva svetova bogatih in skrajno revnih, je v tem velik kos resnice.

Če omenimo še težek problem Južnoafriške unije, kjer utegne izbruhniti krvava revolucija brez izgleda za mirno ureditev, vidimo, kako različni in vsestranski so problemi Afrike. Čisto iz državniškega narodnega stališča.

Četudi se trudijo, da bi svahili postal vseafriški črnski jezik, je do tega še dolga pot. Pa ne le zaradi množice jezikov in dialektov, ampak tudi zaradi stoletja starega rodovnega sovraštva, ki ga črnsko prebivalstvo še ni moglo prerasti, niti katoličani ali kristjani ne.

Tako je Afrika kakor vulkanska zemlja, ki vodi do izbruha zdaj tu zdaj tam. A v tej vulkanski zemlji živi Cerkev in nadaljuje svoje delo.

Ni treba biti vizionar v številkah. Vendar je slika jasna. Če je leta 1900 bilo v Afriki le milijon katoličanov in se danes bliža številka skoraj stotim milijonem, napovedujejo že za leto 2000 175 milijonov katoličanov. Morda je to številčno prenagljeno računanje. Vendarle je to nekak simbol, da Cerkev v Afriki živi. In če Evropejec obiše Afriko, se ne more načuditi dinamiki in življenja polnim znakom afriške Cerkve.

Gotovo drži, da zaradi pomanjkanja domačih duhovnikov in upada tujih misijonarjev nastajajo sekte, o katerih trdijo, da jih je že 7.000. Sekte so nastale namreč posebno v krajih, kjer ni rednega dušnega pastirstva, in so zmes krščanstva in poganstva. So pa vendarle dokaz, da afriška duša brez vernosti živeti ne more. Če je obenem naravnost zavidljivo dejstvo, da je bogoslovcev veliko več — gledano v odstotkih — kot jih je v Evropi in Ameriki, bi lahko dali to posplošeno izjavo, ki seveda ne more držati scela, prav zato ker je posplošena: Evropska Cerkev je utrujena, ostarela, potrebna je novih energij, ameriška, vsaj severnoameriška Cerkev je zbegana, kar se pozna v vedno manjši zavzetosti za cerkveno življenje in v upadu duhovniškega in redovniškega naraščaja. Afriška Cerkev pa je polna vitalnosti. Gotovo so nevarnosti, da upravičena zahteva po afrikanizaciji Cerkve lahko to ali ono skupino zavede včasne odklone od pravega nauka ali cerkvene edinosti. A vendarle ravno v Afriki — tako trdijo škofje in afriški teologi — ni tako različnih teoloških mnenj, kot je to v Evropi in Ameriki.

Razveseljivo je dejstvo, da se je od leta 1960 število domačih duhovnikov dvignilo od 2.000 na 7.000. Afriški kardinali in škofje tudi v Rimu niso brez besed. Nedvomno bo letos na sinodi, ko bo govor o laikih, na vrsti vprašanje ne le katehistov, na katerih sloni ogromno pastoralno delo, ampak tudi novost, ki jo je v Zaire pričel kardinal Malula, tako imenovani župniki-laiki (mokambi).

Pastoralno pa ima afriški misijon težka vprašanja, ki jih drugod ne poznajo. To je zlasti poligamija. Že mlade je težko iztrgati iz afriške mentalitete in jih pridobiti za monogamno življenje. Še težje je s konvertiti, ki še žive z mnogimi ženami.

Misijonar p. Schorter ugotavlja še drugo dejstvo, kot da ima Afrika dve Cerkvi. Ena je v mestih, kjer so verniki dosti oskrbljeni. Druga pa je na oddaljenih krajih, kamor misijonar pride le redko. Vprašanje katehistov bo še vedno ostalo aktualno. Še bolj pa je aktualno, da Evropa in Amerika pomagata tudi in predvsem finančno pri vzgoji domačega klera in redovništva.

Pri vseh neštetih vprašanjih: političnih, socialnih, gospodarskih, nacionalnih, ni dvoma, da so v Cerkvi sami mnoga nerešena vprašanja, ki se ponekod še zaostrujejo. A gledano v celoti, je treba upoštevati, da je afriška duša po svoji naravi religiozna. Včasih smo jih dali kar pod kalup: pogani. To „poganstvo“ je globokoverno. In na tem gradi Cerkev ali vsaj mora graditi.

Žal, vsa prigovarjanja in pozivi že pol stoletja: pošljite misijonarje v Afriko, niso rodili polnih sadov. Izgovor, da je treba Afriko prepustiti Afrikanecem, gotovo v načelu drži. A oni sami kljub vedno večji samozavesti vidijo, da je pomoč še potrebna.

Kakor bi bil napačen nekak afriški triumfalizem in bi bile nesmiselne fantastične napovedi, prav tako je res, da nastaja nova Afrika. Tega se zaveda komunizem, tega se zaveda islam, tega se zavedajo vse krščanske skupnosti in še kako se tega zaveda katoliška Cerkev.

Naravnost občudovati je treba, kako v velikih stiskah nekaterih držav misijonarji vztrajajo. Ni le škof Vieira Pinto v Mozambiku, ki je dejal: Če ne morem preprečiti vojske in lakote, bom storil vsaj to, da bom z ljudmi sotrpel zaradi prvega in drugega. Občudovanja vredni so stari misijonarji, ki se iz kolonialne miselnosti, v kateri so bili vzgojeni, ko so prišli mladi v Afriko, zdaj trudijo, da bi razumeli: afriška Cerkev se mora afrikanizirati. Seveda dobro vedo tuji in domači duhovniki, da tega ni mogoče napraviti čez noč. Treba je potrpljenja, zaupanja, molitve in dela. Pa v vsakem pogledu: pri vzgoji novega duhovniškega naraščaja, v liturgičnem življenju, v oblikovanju bazičnih skupnosti, ki tudi za Afriko postajajo rešitev ali vsaj velika pomoč, v posredovanju moralne vzgoje, v prehitovanju negativnih vplivov, pa naj prihajajo od koderkoli.

Mirno lahko rečemo: Afrika je najbolj aktualen in tudi najbolj obetaven misijon. Zato je ob vseh stiskah in nenehnem vrenju daljna vizija Afrike čudovita.

FRANC SODJA C.M.

Dragi „Katoliški misijoni“!

Pismo slovenskega misijonarja iz Afrike.

Tudi Vi morate deliti usodo življenja na tem svetu: Nekdo se rodi in raste, drugi admira in umre. Ob rojstvu se veselimo, ob smrti nam žalost polni srce. Tako je tudi z Vami, „Katoliški misijoni“: iz Vas so se rodila „Misijonska obzorja“, in to nas misijonarje veseli, istočasno pa smo žalostni (vsaj jaz sem), ko nas Vi zapuščate.

V slovo bi Vam rad zapisal besedo priznanja in zahvale pa tudi prošnjo in odpuščanje.

Iskreno priznanje Vam, ki ste skozi desetletja širili misijonsko misel, spodbujali, navduševali za misijonsko idejo verne Slovence širom sveta... Priznanje Vam, ki ste v težkih razmerah vztrajali pri svojem poslanstvu in ste nenehno ponavljali ono naročilo Velikega Misijonarja vseh časov, Jezusa, Odrešenika vseh ljudstev: „Pojdite in učite vse narode!“ Sedaj lahko mirno zapojete: „Zdaj odpuščaš, Gospod, svojega služabnika v miru...“.

Besedo zahvale izrekam v svojem imenu in v imenu naše družine, saj ste bili naš družinski prijatelj in ste nas redno „obiskovali“ prav od začetka Vašega rojstva. Verujem, da je vsak poklic od Boga, iz večnosti, a v času se ta pojavi in konkretizira po nekom ali po nemem... Iz naše družine sta izšla dva misijonarja, pisec teh vrstic in sestra Mirijam, karmeličanka, ki že čez 25 let daruje svoje življenje za rast misijonskega dela Cerkve širom sveta. Naj omenim tudi zavzetost staršev in drugih članov naše družine za misijone, saj so dva otroka z veseljem in velikodušno darovali za misijone. Spomnim se: Ko smo se nekoč doma ob Vašem „obisku“ pogovarjali o misijonih (takrat sem bil jaz v bogoslovju), mi je pokojni oče nenadoma rekel: „Lovre, pojdi v misijone; jaz bi šel s Teboj in bi ti pomagal (kot laiški misijonar)!“ Jaz mu na to nisem nič odgovoril, le smejal sem se. Nisem mu zaupal, da resno mislim na pot v misijone. Za to je zvedel v večnosti.

Prepričan sem, da je ta ljubezen do misijonov v veliki meri sad Vašega delovanja, dragi, poslavljajoči se „Katoliški misijoni“. Zato se Vam ob slovesu prisrčno zahvaljujem!

Pa še prošnja za odpuščanje: Ker se Vam nisem bolj pogosto oglašal in Vam pisal! Razlogov za to je bilo in je več. Eden od njih je morda tudi ta: „Kdor je položil roko na plug in se (preveč) ozira nazaj, ni primeren za božje kraljestvo“.

Novorojenim „Misijonskim obzorjem“ pa čestitam, jim želim mnogo let plodovitega življenja in delovanja, da bi bila „Misijonska obzorja“ vredni naslednik „Katoliških misijonov“.

Dragi „Katoliški misijoni“! Še enkrat Bog plačaj za vse; ohranili Vas bomo v lepem in hvaležnem spominu!

Vaš Lovre Tomažin S.J., Zambia-

Pisec poslovnega pisma od „Katoliških misijonov“ o. Lovro Tomažin S.J. z svojimi verniki; spodaj slika ostalih slovenskih misijonarjev v Zambiji.

LADJI K. M. V SLOVO:
SVOJE POSLANSTVO JE IZROČILA NAPREJ.

Odhajaš? z Bogom!
Morskih milj spet čakajo obzorja,
da v veter pot razpno,
nevidno pot k celinam,
ki jih skoraj pritiska k tlom,
da komaj dihajo.

Očeta, Sina, Svetega Duhá ne poznajo,
cilj umiranja je skrit.
Nikogar ni, da križ na rame vzame in gre
s trpečimi
v vstajenja svit.

Če hočeš vedeti:
ves čas sem upal, da boš ostala
z ribiči v tujini,
v pristanu, kjer si rasla v blagovest.

Odhajaš. Z Bogom!
V Njem poti so skupaj
in z Njim teko

k resnični Domovini —
na vsaki izmed naših tujih cest.

Vladimir Kos

„MISIJONSKA OBZORJA“

(Kaj si od novega misijonskega lista obetamo v širokem svetu.)

Katoliški Misijoni se zdijo nam, ki živimo obdani od otokov in morja, da so tista stara, a še zmeraj vitka ladja K. M., ki smo jo oni dan šli čakati na pomol. O, vedeli smo, da je še dolgo ne bo v naše misijonsko pristanišče, da se vrača počasi, počasi, kot ji to omogoča srčni motor, ki z njim do zadnjega napenja svoje moči. Napenjali smo oči v obzorje tudi mi, ker se v obzorje podajajo ladje in ker se z obzorja vračajo domov. Z dlanjo smo si zasenčili oči, da bolje prodremo v mrč, ki zmeraj veča razdaljo med obzorjem in pristaniščem; zdelo se nam je, da čujemo v daljavi (skoraj) enakomerno bitje motorja in da vidimo, za koliko pedi je K. M. pogreznjena v vodo od jerbasov, polnih rib in mrež. Tako smo zmeraj pričakovali njen povratek, in zakaj bi ga ne ta trenutek, ko se vrača zadnjič, da jo sprejme zalivček za varnim nasipom in postane zgodovina. Nič nas ni motilo, da so njene mreže tenkejšje kot najfinejša svila v predilnici pod Fudži, in da so ribe duše in ribiči misijonarji in misijonski delavci. Vse to spada k misijonskemu pristanišču ob morju življenja.

Iz mrča se je izluščil motorni čoln in po njegovi brzini smo slutili, da nam prinaša nekaj posebnega od stare K. M., ki si ne more več privoščiti tiste brzine, s katero je mesec za mescem in leto za letom tekmovala z gibanjem sonca in drugih nebeških teles. Kje je najboljši kraj, da čim več ljudi čim hitreje zve in oceni čim več stvari? V misijonski krčmi tik ob pomolu misijonskega pristanišča. (Tisti, ki ste obdani od kopnega, tega najbrž ne morete razumeti, a blagovolite poslušati moje poročilo s kopensko potrpežljivostjo, prosim.)

Sel – pravi pomorščak – nas je torej našel zbrane v misijonski krčmi; ženam in dekletom smo postregli s čajem in sladko skuto, sebi – možem in fantom – pa z riževim žganjem „tiste boljše sorte“, ki ti ne zamegli razuma in tudi ne očal, ki jih starejši med nami rabijo za branje (in ne za ribe, ki jih že od daleč zavohajo). Sel je srknil žganje po misijonsko, kot se spodobi, in počasi izvlekel iz usnjenega jopiča – prva dva izvoda novega misijonskega lista; v skladu s slovesnostjo trenutka smo odgrinjanje zastora popolnoma prepustili njegovim od mašinskega olja očrnelim prstom. Pogladi je zmečkane strani in jih eno za drugo počasi obračal od začetka do konca, od konca do začetka. „Naša stara K. M. si takšnih barv ne more privoščiti,“ je izrekla sodbo najstarejša žena in molče smo prikimali. „Tako zgovorne so kakor naši letni časi,“ je zagostolelo dekle in spet smo prikimali. In kakor da bi vedele, da smo od njih pričakovali prav takšno sodbo o prvih vtisih, so se z nasmeškom poslovile in odšle kuhat riž; ribe namreč lahko kuhate, pražite, ali pa prirežete v primerne surove zrezke, a riž je le ali okusen ali pa ni, in to zahteva

umetnost sodelovanja med kotlom, rižem, vodo, ognjem, človekom in časom.

V misijonski krčmi smo ostali takorekoč brez ozira na nežna čustva. Tisti izmed nas z bistrejšimi očmi in bolj gibčnim razumom so medtem prelistali oba izvoda, da si ustvarijo pravo mnenje zase in za nas, za danes in za nedoločen jutri; vsak jutri je na morju nedoločen, k čemur je treba prišteti vročično gibanje cen na ribjem trgu in pa seveda davke. Ne bom podrobno omenil, kdo je povedal kaj, ker so odprli usta šele po treznem razmišljanju, po ponovnih požirkih (misijonskega) žganja in sline, ki menda starejšim govornikom dela težave; glavno je, da smo vsi sprejeli naslednjo diagnozo in naslednjo prognozo (kot se je izrazil stari Súzuki, ki je bil nekoč eno leto študiral medicino in bil rešil življenje od ščuke razmesarjenemu fantu).

Po zunanji opremi in po nakladi novi misijonski list daleč nadkriljuje našo staro K. M. Toda ali bo mogel v isti obliki nadaljevati? Nekakšen čudež je, da mu javno – komunistična država dovoli izhajati; ker je trenutno priloga razširjenega verskega časopisa, lahko doseže dosti ljudi; ali se mu bo posrečilo, da izhaja nekoč samostojno? Prilogo je namreč lažje ukiniti kot pa samostojni list. Trenutno gá oživljajo poročila misijonarjev s terena (pravzaprav smo rekli: ribčev o delu na morju, a to naj nikogar ne moti); to zmeraj zanima aktivista; a misijonska revija, tudi če se imenuje Misijonska Obzorja, mora znati utemeljevati in širiti in približevati tisto eno samo misijonsko obzorje, ki je obzorje vesoljne Cerkve, kakor ji ga je bil določil sam Božji sin (prim. Mat. 28:19); upajmo torej, da bodo naslednje številke najprej razlagale odlomke iz besed Cerkve-Misijonarke (tu smo rekli: Cerkve v službi Božjega Ribiča) in da bodo znale poročati o celotnem misijonskem svetu, ne le tistem v okviru vesti od posameznih misijonarjev, čeprav so ta poročila nenadomestljive vrednosti. „Upajmo,“ je dodal Súzuki (ki je bil nekoč v službi lovcev kitov in je tako videl ogromno sveta na poti v Novo Gvinejo, a ki ni v nobenem sorodstvu z onim Súzuki, kirurgom ad lib.), „da bodo Misijonska Obzorja lahko pomagala – kot naša stara K. M. – z denarjem v gotovini; so namreč misijonska področja, kjer ničesar ne morejo početi z avtomobilom, motornim kolesom, ali pa kakšno električno napravo, ki jim jih domovina kupi in pošlje; na drugi strani pa ni komunistične vlade, ki bi dovolila odtok gotovine razen v primeru komunističnega delovanja.“

Potem smo spet odšli na pomol, vedoč da se je dan nagnil in da se bo K. M. – če ostane morje mirno – vrnila proti enajsti uri zvečer, s svetilko visoko v jamboru in z zvezdami za spremljavo, kakor se spodobi za zadnjo plovbo. Sam Bog ve, koliko rib je bila pritegnila v svoje nevidne mreže v vseh teh dolgih letih! Najstarejši ribič med nami je pomežiknil v sonce v zatonu, ki je začelo rdeti in zlatiti obzorje in pristaniški zaliv: „Čas je za Zdravamarijo.“ In ko smo sklenili roke, je dodal: „Za uspeh novega misijonskega lista“ (dobesedno: novega ribolovskega poročevalca).

Zadnji urednik „Katoliških misijonov“ in urednik novega misijonskega lista „Misijonska obzorja“ dr. Drago Ocvirk na misijonskem simpoziju v Tinjah.

Svetilnik malce izven zaliva je začel svoje vrtenje luči v treh barvah. Tudi v najbolj mirnem morju življenja so skale, ki so posebno ob plimi nevarne. Najbrž smo se vsi med Zdravamarijo spomnili: ob enajstih bo druga plima.

O. Vladimir Kos, S. J
— Tokyo.

Vsi Slovenci, doma, v zamejstvu in izseljenstvu, moramo biti hvaležni božji Previdnosti, ki je omogočila, da more v domovini spet izhajati slovenski misijonski list, ne sicer tradicionalni „Katoliški misijoni“, a razmeram prilagojeni, a čisto cerkveni in slovenski list „Misijonska obzorja“. Kakor se bodo tega lista oprijeli doma, tako se ga oprimimo tudi Slovenci povsod drugod, v naši zavzetosti za gradnjo Cerkve tam, kjer je še ni!

ROMANJE V RIŠIKEŠ

Piše o. JOŽE CUKALE S. J., Indija.

Romarji smo bili misijonsko precej mednarodni. Vodnika sta bila dva Francoza, ki misijonarita v Howrah slumu, z imenom Leo in Bondona. Kumari in šejla, prva, umetniško nadarjena slikarica batika, in druga pomaga spastik skupini, ki pripada organizaciji Jean Vannier-a, obe Indijki iz Rančija; potem se nam je pridružil misijonar Irec Brandan, naš Abani, ki je Bengalcem to, kar je Slovencem komponist Tomc, župnik iz Kharija Prodir in Slovenec Cukale, ki ga je klicala Sestra Vandana dadudži ali očka.

Doon ekspres je drvel skozi Bihar in pobiral stotine romarjev proti severu in še več stotin ne-romarjev, dokler ni v Benaresu (hindujski Rim) presegel vsa pričakovanja. Res, pravo romanje, toda v orijentalnem smislu, kjer nas je dva dni in dve noči morila vročina in smo stopali drug drugemu na prste. Take težave so pa že oznanilo, da bodo naše duhovne vaje, 6000 čevljev visoko nad morjem, uspešne.

Sestra Vandana vodi na treh postajah ašram, hram duhovnih doživetij, z vajami po načinu joge in zen. Zahvalila se je nam, ker smo prinesli dež po dolgih tednih suše v predgorja Himalaje.

V majski dobi so robovi vršacev megleni, a Gospod Himalajskih snežnikov nam je odkril veličastje srebrnosnežnih gora, ki nas je vpognil na kolena. „Dvigujem svoje oči h goram, odkoder prihaja moja pomoč“, je vrelo iz nas.

Naš duhovni dan je bil bogato napolnjen.

Vstajanje pred peto v jutru.

Ob šestih „asana“, to je množ telesnih drž, blagoslovljenih s kratko molitvijo, ali „mantra“, kajti joga in zen ne začenjata duhovnih vaj z razmišljanjem, marveč z liturgijo telesa, s sproščanjem udov. Neki razsvetljeni hindu riši, ki pozna Kristusa in ga ljubi, je pripomnil, da kristjani začno moliti sedem lestvic previsoko, namesto da bi začeli na prvi prečki...

Po „asana“ zatopljenje v molitev, kjer je pravilno dihanje pripravljalo naš sistem v poglobljeno kontemplacijo. Sedeli smo v lotus poziciji, zaprtih oči, medtem ko nam je naša Matadži, to je duhovni vodja, med odmori citirala oddelke iz evangelija po sv. Janezu ali pa iz Bhagavagite.

In nastala je velika tišina.

Svet z včerajšnjimi problemi je ostal daleč. Ko se človek sprijazni z izpraznjenjem samega sebe, prične liti vanj bogastvo božje pričujočnosti. To je romanje duha in razuma k srcu. Kmalu bo beseda srce pisana v nas z veliko začetnico. Kajti Kristus postaja središče vsega. Torej nazaj k SRCU. (Sestra Vandana in njena sosestra Išaprija sta članici kongregacije presv. Srca!)

Cukale: Z duhovnih vaj, 4.000 ževljev nad Gangesom. V sredi je s. Vandana, ki jih je vodila koncem maja v svojem Ašramu, duhovnem zavetišču za božje potnike v Garval hribih.

Sledil je zajtrk, preprost čaj z raznovrstno kuhano lečo, ki je bila prav okusna. Hrana čisto brezmesna in enkrat na teden popoln post.

Ob devetih dopoldne smo poslušali predavanje s. Vandane o molitvi, katere se je naučila v kongregaciji, a posebno pri nogah p. Tony de Mælla d.j., pri hindu rišijih – pri razsvetljenem šivanandu, Čitanandu in benediktincu, ki se je pomenišil v Rišikešu Abišiktanandu. Krščanski in hindu mistiki so dopolnili njene besede, ki so segale globoko, kajti govorila je iz srca k srcu, prežarjena v dolgotletnih kontemplacijah.

Po „hata-joga sledi karma joga“ (po premišljevanju, ki ni premišljevanje, marveč okušanje božje besede, sledi delo za druge ali karma-joga). Ko udari gong, se zbere dvajsetorica (kajti medtem so se nam pridružili za nekaj dni drugi šatoki (udeleženci duhovnih doživetij), to je bil fant iz Londona, dekle iz Brazilije, nekaj sester, ki so si izbrale namesto počitnic izkustvo Rišikeša, in pričeli smo z sabasana (to je molitvena sproščenost), spet z joga razgibavanjem in nato smo sedli h kosilu v popolni tišini, ki nam je govorila globlje, kakor gostolenje pri obedih v dolini.

Do štirih smo bili po svoje prosti z molitvijo, oddihom, preverjanjem zapiskov.

Sledi čaj in nato spet ročna dela na vrtu ali pomivanje posode in priprava za večerjo. Prepevanje himn v sanskritu in hindi ali bengalščini nas je pripravljalo za evharistično slavlje na večer, ki je bilo

višek doživetja. Po obhajilu blagoslov z ognjem pred ikonami z obilnim zvonjenjem tempelskih zvonov in zvončkov.

Nato večerja in počitek .

OM – šanti!

Na hindu templjih najdeš pogosto ta napis. Pa je čisto v skladu in še več, pomeni isto, kar je Janez v Razodetju zapisal. Kristus je Alfa in Omega, Začetek in DOPOLNITEV. On je Mir, Začetek, Sedanjost in Dopolnjenje.

Vrnili smo se z romanja v začetku junija. Osmerica se nas že redno shaja, da podoživimo in doživljamo, kar nam sveti Duh želi povedati o Kristusu, po poti joge.

On je LJUBEZEN.

V pokoncilski dobi, ki nas nagiba k inkulturaciji, k teologiji osvoboditve, k osveščanju, da moraš postati ČLOVEK ZA DRUGE, so take duhovne vaje velik kažipot misijonarjem. Sestra Vandana pa še dostavlja, da evangelizacija, teologija osvoboditve ne vodita nikamor, če ni spreobrnjenja srca, če človek ne gre v poglobljeno molitev kontemplacije. Misijonar more spreobračati samo, če je sam znova rojen.

INDIJSKI RIŠI * GOVORI S KRISTUSOM.

Gospod, častim Te, ker si brez imena,
v imenu vseh, ki brez glasu so.
Med njimi sem na poti nepoznani
ubog prosjak, pač človek brez pomena
od bliskov oslepljen, išoč pot
s tresočimi rokami.

Vsa znamenja je strgal čas vetrov
in vrgel jih za plot, a vem,
da Ti si Pot.

Kaj si, kaj nisi in kje si,
Bhagavagita priča in Upaniši, **
bežim pred njimi v hosto, kjer brez klica
Te slutim, da v tiščinah
Si Resnica.

Dež moči plašč. Semena trav
že silijo v kaljenje. Poljubljajo mi noge.
Meglenu, od bliskov ranjeno nebo
bo jutri sončno in ozdravljeno,
ker si Življenje . . .

Jože Cukale d. j.

* riši = indijski menih iz Riškeša.

** Bhagavagita, Rig-Veda, Upanišad = indijske svete knjige.

DELO ZA DOMAČE DUHOVNIKE

TONE PAČNIK, Zaire, Afrika.

V tem pismu bi se rad najprej uredništvu „Katoliških misijonov“ javno zahvalil za tolikoletno pomoč. Res je, da sem poleg od KM tudi od tu in tam dobil še kako drugo pomoč, toda glavno mi je le vedno prihajalo od Vas. Kot župnika in dekana na tako obširni župniji z najrazličnejšimi, tudi gmotnimi problemi, me je ta pomoč velikokrat izvelkla iz zadrege. Tu pri nas bolj skromno živimo, mnogo ljudi pa še bolj; Vaša pomoč nam je pomagala, da smo mogli pomagati lačnemu in potrebnemu. Pri tem sem vedno upošteval tisti japonski rek: Lačnemu daj najprej trnek in ga nauči loviti ribe, namesto da bi mu vsak dan dal kar ribo. Če mu daš trnek in bo znal loviti, si bo znal pomagati, tudi ko misijonarja ne bo več, da bi mu priskočil na pomoč.

Prav za prav me je to načelo navajalo tudi k mojemu pastoralnemu delu, zlasti k delu za vzgojo domačih duhovnikov. Po več kot sto letih krščanstva v Zairu je naša naloga, zgraditi most in pot iz bele v črno Cerkev. Marsikateri misijonar kar ne more začeti s tem delom, da Afriki in Zairu zagotovi dovolj črnih duhovnikov. Toda, saj nismo postavljeni na delo v vinograd, ki bi ga gradile človeške roke, ampak vinogradnik je nebeški Oče. On je, ki še kliče, ki daje rast, mi smo le delavci. Če Bog danes kliče Afrikance, kot je nekoč poklical učence Cirila in Metoda, kdo bi se mu zoperstavljal?! Seveda je treba veliko ljubezni do Cerkve, poguma in zaupanja v Boga.

V Lukoleli imamo zdaj 10 bogoslovcev, s katerimi se trudim, da bi jih privedel do cilja. Naš nadškof nas je presenetil z odločnimi ukrepi. Afriška Cerkev je mlada in se tudi o afriškem kleru čujejo ne vedno najbolj vzpodbudne vesti. Res je, da ni vse zlato, kar se sveti, pa tudi ni vse tako črno. A naš nadškof je neizprosno in zahteven do svojih bogoslovcev.

Naš najstarejši škofijski bogoslovec je bil pred izpiti ob koncu študija filozofije bolan. Dovolili so mu, da je diplomiral med počitnicami. Z nadškofom sva se med počitnicami srečala v Kinshasi, in ko sva pretehtavala naše bogoslovce, mi je dejal, naj bi tisti bogoslovec, ki je pred izpiti zbolel, ostal kar celo leto doma, da se med tem počeka, ali bo mogel naprej študirati teologijo ali ne. Glede nekega drugega bogoslovca, ki je končal drugi letnik filozofije, mi je pa rekel, naj ga odslovim, češ da je zvedel o nekih njegovih ljubezenskih zapletih med počitnicami. Ker sem bil o vsem obveščen in sem vedel, da nima fant nobene krivde, sem se zanj zavzel. Nadškof je končno odločil, naj fant leto dni počaka zunaj bogoslovja, ob moji duhovni pomoči, nakar naj jaz pošljem nadškofu poročilo o njegovem zadržanju tisti čas. Tako je položaj naših bogoslovcev sledeč: Dva sta na enoletnem preizkusu, dva sta v tretjem letniku bogoslovja, eden bi moral biti v drugem, pa je lani moral ponavljati prvi letnik, eden bi

moral biti v tretjem letniku, pa je ostal v drugem. Poleg teh imamo enega bogoslovca pri jezuitih, ki pa je sedaj na obveznem apostolskem delu (jezuiti ne morejo biti posvečeni pred 33 leti starosti!), eden je v lazaristovskem novicijatu, dva kandidata za lazarista sta pa v enoletni pripravljalni dobi pred vstopom v Družbo. Vsega skupaj 10 duhovniških kandidatov različne vrste iz naše fare, katerih vsakega skušam spremljati v pripravi in zanj moliti. Bog daj, da bi vsi postali duhovniki, ki ne bodo gledali na to, kako bi služili interesom svojih družin in klana, kot se to žal pogosto dogaja, ampak vsem ljudem, posebno tistim, ki so najbolj potrebni pomoči dobrih duhovnikov, pa seveda Bogu.

Ti mladi duhovniki bodo imeli zelo težak polčlaj in odgovorno poslanstvo, bolj kot v urejenih deželah. Stopili so na to dolgo pot priprave na duhovniški poklic gotovo z lepo mero idealizma. A se bodo tudi oni, kot mi, tuje, velikokrat počutili kot brez moči. Naš Zaire na vse strani propada. Tu v Lukoleli vedno znova doživljamo, da ni nobene resnične oblasti, pa veliko korupcije in krivic. Vsak dan smo priče vlomom in organiziranim napadom na postojanke (tudi misijonske postaje niso izvzete), da o krajah po vaseh sploh ne govorimo. Če se kdo zateče po pravico na oblast, bo doživel veliko razočaranje: namesto, da bi mu pomagali izslediti tatu, bodo še njega opeharili za zadnji novčič. Ljudje so začeli soditi in kaznovati sami, mimo oblasti. Če odkrijejo tata, ga ujemejo in ga pretepejo, dokler se ne zgrudi. Misijonarji imamo ob vsem tem težko stališče: morali bi vpiti proti krivicam, a ne preglasno, kajti obstoji neke vrste tajna policija, ki je vedno za nami; lahko prejmemo nalog, da v 48 urah odidemo, odkoder smo prišli, pa bo delavcev še manj, ko jih je že tako jako malo. Škofje protestirajo in povdarjajo, kako je država bolna. Kajpada skušajo dobiti za to bolno državo zdravilo, ki bi bilo v veliki meri: dobra domača duhovščina vse povsod po deželi.

NA ENI OD ŽELEZNIŠKIH POSTAJ.

Rožnata ásagao gleda z nasipa
tračnice sive, sivo pobarvane stene.

S travico trepeta.

Vrabček prisede; z zlogi vrabčkov ugiba;
vlak ga prestraši, v modri zrak se požene.

Vlak čez tir godrnja.

Vstópimo v škatle. Spet zdvijajo kolesa,
kot da še danes morajo prav v nebesa.

Nas pa ne žene tja.

Ásagao je kot vijalka se vzpenjajoč lijakast cvet, v raznih odtenkih modro-vijoličaste barve; ime pomeni „jutranje lice“, ker se vsako jutro na novo odpre; cvetu iste zvrsti, ki se odpira opoldne, pravijo Japonci hírugao, po naše „dnevno lice“. Vsi ga imamo radi, ker nas razveseljuje z barvami takrat, ko je japonska pokrajina bolj eno-lična...

Vladimir Kos

Z BOGOSLOVCI V NAŠ MISIJON

Piše ROK GAJŠEK C.M., Tananarive.

Ranomena, dne 1. 9. 1987.

Vaše pismo me je doseglo y Midongyju – prav kmalu po Veliki maši. Gotovo se še spominjate, kje približno se ta postojanka nahaja. Od Ranomene je treba iti še dobrih 50 km v hribe na zahod po tisti edini cesti, ki povezuje ta dva kraja. Cesta je bila lansko leto za silo popravljena in tako ni zaenkrat posebnih težav priti z avtom do tja. Od lani naprej je za to postojanko odgovoren Lojze Letonja, biva pa seveda skupaj s Klemenom v Ranomeni.

Da sem se tudi jaz spet znašel v teh krajih, je razlog naslednji: v Družbi je bilo namreč sklenjeno, da bodo „naši“ (CM) bogoslovci preživeli del velikih počitnic skupaj kje na kakšni postojanki in med tem časom tudi praktično pomagali pri pastoralnem in drugem delu. Tako nas je „doletela sreča“, da smo: Lojze Letonja, 5 bogoslovcev in jaz preživeli skupaj skoraj tri tedne v Midongyju.

Tja smo potovali 11. avgusta. Že takoj naslednji dan smo začeli s čiščenjem okrog cerkve in hiše. To delo je trajalo več dni. Poleg tega pa so se fantje v popoldanskih urah posvečali tudi drugim dejavnostim: nekaj nas je šlo na obiske po hišah, posebno tistih kristjanov, ki so že malo pozabili na molitev; drugi so se zavzeli za mladinske organizacije, ki na tej postojanki obstajajo. Čeprav nimajo stalnega misijonarja, je vseeno, hvala Bogu, nekaj mladih, ki so zavzeti, in je zato upanje, da bo tako krščanska skupnost še živila. Nato je bil praznik Marijinega Vnebovzetja in nedelja. Obakrat je prišlo kar precej kristjanov (do 150), kar je za tamkajšnje razmere veliko. Tudi naslednje dni nismo ostali križem rok. Vsak dan smo skušali povezati telesno delo s praktičnim pastoralnim.

Nato smo šli trije (jaz in dva bogoslovca) v 40 km oddaljeno Eefotako. Tudi tam je maloštevilna krščanska skupnost. Do te postojanke skoraj ni mogoče drugače kakor peš, razen za močne jogle kot so: Klemen, Lojze in Jože Letonja, ki so šli v mesecu maju po tisti „nekdanji“ cesti brez mostov, z motorji. Mi smo bili bolj skromni. Da je bila pot bolj zanimiva in ne prevroča, nam je Gospod poslal sveže vreme: skoraj celo pot tja grede je namreč rahlo deževalo. Tudi pot je bila temu primerna: spolzka in blatna. Vseeno „smo srečno prisopihali“ do cilja po 9 urah hoje. Tam nas je sprejela peščica kristjanov res z veseljem. Med bivanjem tam (21. – 24. avgusta) smo obiskali maloštevilne družine in jim dali nove korajže. Prav gotovo pa se zelo čuti, ker nimajo stalnega animatorja ali katehista. V nedeljo 23. 8. se jih je zbralo k sv. maši okrog 25. Za vse, kar smo tam doživeli, nam ni bilo žal truda. Vrnitev nazaj v Midongy je bila bolj „sončna“ in pot se je že tudi posušila.

Nasplošno so bili fantje kar zadovoljni z bivanjem v Midongyju.

Res, kar v prijetnem vzdušju smo preživeli te dneve. Za fante pa je bila to ena izkušnja več. Zdi se mi, da so vsaj malo začutili, da krščanske skupnosti res potrebujejo in si želijo vnetih apostolov, ki bodo prišli tudi iz njihovih vrst. Bog daj, da bi se v fantih vedno bolj krepila ta pripravljenost služiti bratom.

Nazaj grede iz Midongyja smo se včeraj zaustavili tukaj v Ranomeni. Jaz ostanem še nekaj dni tu. Klemen me je namreč naprosil, da bi mu pomagal na sestanku katehistov. Fantje pa so že odšli naprej. V petek 4. 9. gredo namreč v Fort-Dauphin, kjer bo za tamkajšnje škofijo izredna slovesnost: 8. septembra bo škof Zevaco posvetil prvega škofijskega duhovnika domačina. Takoj nato bodo fantje (bogoslavci CM) začeli teden poglobitve duhovnosti sv. Vincencija in nato bodo imeli letne duhovne vaje. Na sam praznik sv. Vincencija (27. 9.) pa bo spet v Fort-Dauphinu lepa slovesnost: eden od naših bogoslovcev (Jean René, domá iz Vangaindrana – po nesreči z motorjem so mu pred dvema letoma odrezali desno nogo tik pod kolonom; kljub invalidnosti upamo, da bo mogel opravljati svoje duhovniško poslanstvo) bo posvečen v diakona. Isti dan bo skupina šestih, med katerimi je tudi naš Tone Kerin, zaključila prvo leto noviciata, trije drugi pa isti dan s tem začnejo.

Po vseh teh slovesnostih se bodo bogoslavci napotili v Tananarive, kjer se bo potem kmalu začelo novo šolsko leto. Imeli jih bomo 9. Priporočam vam jih v molitev! Pa tudi sam se vam priporočam v memento, da bi znal prisluhniti mladim in da bi v večji meri tudi sam živel tisto, kar drugim govorim.

Ostali „naši“ vam gotovo sami veliko pišejo. Gradnja cerkve v Vangaindrano res lepo napreduje. Tako so že lahko določili datum posvečenja: v nedeljo po Veliki noči (10. aprila 1988). Vse to bo kot preludij še za drugo slovesnost, namreč mašniško posvečenje zgoraj omenjenega Jeana Renéja iz Vangaindrana. Bog daj, da bi se to uresničilo!

O novodošlih misijonarkah ste že gotovo obveščeni. O Mariji Veider je že pisalo v Družini. Ona in Sonja Masle, zdravnica, sta prišli 16. 7. Izgleda, da se bosta obe lepo živeli. Takoj v začetku sta šli malo na pomoč v Tangainony, drugače pa je predvideno, da se bosta zdravnica Sonja in Helena škrabec naselili v Ranomeni. Zaenkrat jima bosta Lojze in Klemen odstopila eno hišo (tisto, kjer sem jaz včasih stanoval), Marija Veider pa se bo pridružila ostalima laičnima misijonarkama: Ancici Tomažič in Cvetki Babič ter s. Marjeti Mrhar v Tangainony.

Janez Puhan se je že poslovil od Manambondro. Po vrnitvi z dopusta bo to postojanko prevzel v upravo Janko Slabe. Janez pa je v Farafangani že prevzel veliko področje 50 km naokrog. Če se ne motim, ima na skrbi okrog 20 misijonskih postojank. Tako mu bo sedemda prišel zelo prav tisti avto od MIVA, ki ga Janez že kar nestrpno pričakuje. Zvedelo se je, da pride ladja, ki pripelje Janezov avto in tudi onega drugega za laične misijonarke v Tangainony, v pristanišče v Tuléar prvi teden oktobra. Torej ni tako daleč čas, ko bodo njihova pričakovanja izpolnjena.

Trije slovenski malgaški misijonarji: France Buh, Rok Gajšek in Klemen Štolcer; spodaj: maševanje v leseni kolibi: desno Rok Gajšek, levo dijakon Jean René iz Vangaindrana, zraven katoliški fant iz kraja.

DRAGOCENA POSTA Z RAKOVNIKA

PISMA ANDREJA MAJCENA, JOŽETA MLINARIČA IN LUDVIKA ZABRETA.

Dolgoletni kitajski in vietnamski misijonar Andrej Majcen nam v začetku avgusta z Rakovnika v Ljubljani tole poroča o svojih stikih s Kitajci in Vietnamci:

„Po dobroti bivše čaotunške misijonarke in njenih sosterer sem že lep čas v Križah na Gorcnjskem. Tam pregledujemo „Katoliške misijone“, ki so objavili lepo sliko vseh teh nekdanjih kitajskih misijonarj skupaj s Kerecem in škofom Čengom. Kako bi rade sestre imele še kak tak fotografski spomin iz tistih časov! (Op. ur.: Poslali smo jim cel album fotografij misijona v Chaotungu, katerega je mons. Kerec izročil našemu uredniku pred 43. leti, ko je bil po opravih s Kitajskega v Rimu.)

Moj počitek so kajpada misijonska pisma, ki sem jih vzel s seboj, da tudi nanja odgovorim iz te gorske tišine. Pisma od kitajskih sobratov, od bivših gojencev našega zavoda v Kunmingu, od Prostovoljk Don Boska... Skoraj vsi prosijo za pomoč (obleka, zdravila, denar), govore o boleznih in drugih problemih. Tri Prostovoljke so naredile obljube, tri druge se na to pripravljajo. Sobratje so na svojih postojankah vedno ovirani v apostolatu in zelo kontrolirani.

Mislím, da Vam je sobrat Stanko Pavlin iz Hongkonga pisal o našem sobratu Wangu iz Kunminga, s katerim sem delal v letih 1945 do 1951 in ki je bil 30 let v ječi. Potem mu je uspelo priti v Hongkong na oddih in je ob odlični oskrbi sester zelo lepo okrevail. Piše, da ga zaenkrat v Rim in k meni v Slovenijo ne bo, morda pa drugič...

Píšal mi je tudi moj bivši predstojnik za misijone, Irec Tohill, ki sedaj deluje v Hongkongu. Z njim skupaj mi je uspelo položiti temelje salezijanski družbi v Vietnamu v letih 1959 do 1970. Ta vietnamska skupnost tamkaj zdaj šteje 100 in več sobratov. V svojem dolgem pismu poroča, kako se je podal na obisk otoka Sancijana (kjer je umrl sv. Frančišek Ksaverij; leži med Hongkongom in Makao v Pacifiku). Preje komunisti od leta 1949 naprej niso dovolili obiska tega kraja, zdaj pa. Sobrat Tohill je potoval tja skupaj z salezijanskimi bogoslovci. Iz Hong Konga so se peljali do Makaa in z avtom do znamenitih vrat, skozi katera je hodil Matej Ricci. Dospeli so v komunistično kitajsko mesto Shekki, kjer je svoj čas misijonaril Jožef Kerec SDB. Tam so srečali staro kitajsko redovnico. Od tu so se z ladjo peljali na otok Sancian, ki ima sedaj 1.400.000 prebivalcev, veliko večji kot Hong Kong. Tam so oblastniki organizirali za turiste lepa kopališča in nove hotele, za sv. Frančiška Ksaverija in njegovo hrepenenje, priti na Kitajsko, se pač ne zanimajo. Cilj naših sobratov je bil pa prav ta, obiskati Ksaverijeve kraje, kjer je nekoč stala cerkev, danes podrtá, in kjer sedaj stoji šola.

Misijonar Andrej Majcen SDB, ki je desetletja deloval na Kitajskem in kasneje kot pionir salezijanskega reda v Vietnamu, v družbi z našim urednikom, ko ga je ta septembra 1986 obiskal na Rakovniku.

Šolarji so obiskovalce gostoljubno sprejeli. Grob sv. Frančiška Ksaverija je bil razdejan, a so ga, pač radi turizma, po starih načrtih obnovili. Tohill in naši semeniščniki so pri grobu zapeli več psalmov in zmolili to in ono, zanimivo, niso pa smeli maševati; srečali pa so nekaj starih kristjanov. Ko so v enem od hotelov kosili, so se napolili nazaj proti Makau, kjer imamo salezijanci šest zavodov (kakor tudi mnogi redovi in redovnice). To vse pride pod administracijo rdečih.

Pred dobrim tednom sem z sobrati na Rakovniku opravljal duhovne vaje, pa je naš ravnatelj g. Ciglar hotel, da ob tej priliki razstavim, kar sem dokumentarnega spravil skupaj zadnja leta. O temi „25 let v Vietnamu“ so štiri knjige v 11 zvezkih, vsega skupaj 1.100 strani. Delo, ki sem mu dal naslov: „Moj misijon“ ima tudi štiri knjige, skupaj 450 strani besedila. Duplikata vsega tega gradiva sta na naši družbeni centrali v Rimu in pri salezijancih v Hongkongu. V Rimu bodo ob 100-letnici Don Boskove smrti uporabili to gradivo kot prikaz salezijanskega kitajsko-vietnamskega misijona, dočim je v Hongkongu sobrat Rossiga iz tega gradiva napisal že več knjig o misijonarju Majcenu in njegovem misijonu v Vietnamu.

Ko sem vse to zbiral in spisoval na podlagi dokumentov, sem mislil na „Katoliške misijone“, ki so ves tisti čas izhajali in objavljali moja poročila in so mi bili dragoceno gradivo. „KM“ so v svojih 65 letih obstoja postali prava zakladnica misijonske zgodovine v teh krajih.

Iz Burundija sta se vrnila naša izgnanca, salezijanca Jože Mlinarič in Avgust Horvat... Ko so pred desetletji mene izgnali iz Kitajske, so mi privoščili „turistično potovanje“ po Jancičjangu, ta naša dva sta pa potovala preko Moskve. In včeraj sem doživel lepo misijonsko srečanje pri mons. Mikužu. Bili smo pri njem poleg našega časnikarja in fotografa Zadravca oba iz Burundija in dva Rebola, cni iz Taiwana, ki je prišel na dopust po dolgih letih, s svojim bratom iz Clevelanda, pa moja malenkost. Škoda, da je imel Mikuž malo časa, kajti se je odpravljal v ZDA in potem v Kanado, kamor sta res šla naslednje jutro Rebolov brat in on.

Naj Vam povem še to, da nisem več inspektorialni delegat za misijone, kar je prevzela mlada moč, novomašnik Potočnik, ki sem mu pa svetovalec. Moje zdravje se krha pri mojih 83 letih, pred meseci sem bil 12 dni v oddelku za intenzivne preglede srca. Pri tistem pisanju in zbiranju gradiva o salezijanski preteklosti na Kitajskem in Vietnamu, o čemer zgoraj, sem se malo preveč utrudil, a upam, da bo še nekaj časa šlo, kar Bog daj!“

Misijonar Majcen je svojemu pismu priložil dve pismi misijonarjev na oddihu, enega od dveh izgnanih burundijskih misijonarjev, Jožeta Mlinariča, in pismo br. Ludvika Zabreta.

Posebno nas zanima Mlinaričevo pisanje, saj smo tako njega kot njegovega sobrata Horvata spremljali v njenem težkem, morečem čakalju, kdaj pride za izgnanstvo vrsta nanju, in je končno tudi prišla:

„Prav kar me je po telefonu poklical z Rakovnika gospod Majcen in mi povedal, da je prilika za pošto k Vam. Tu na Igu za nekaj dni nadomeščam župnika in kaplana in porabljam čas za učenje italijanščine. Tu je božji mir, ki zelo dobro dene, podobno kot prejšnji mesec, ko sem nadomeščal župnika v Dokležovju, kjer je pa bilo julija suho in vroče bolj kot v Afriki...“

Po „izgnanstvu“ nisem še nikomur pisal. Nisem se zagrenil, a ne rečem, da me ni prizadelo. Šele sedaj malo razumem hude bolečine starih rimskih pesnikov, ki jih je tudi to doletelo. Meni ni žal radi mene, ampak radi drage črede: „množica se mi smili“... Nazaj ne smemo. Cerkev v Burundiju nas pogreša in potrebuje, oblasti smo bili pa kot trn v peti, ker smo preveč vedeli in smo zatirane ščitili.

Naši verniki so nama z Gustijem (Horvat!) sami od sebe priredili ganljivo slovo, ki ga nisva pričakovala. Ko so zvedeli, da naslednji dan odideva, so navreli kot šumeči valovi na naše dvorišče, ki ga Vi poznate, in dva dni vztrajali ob nama brez hrane in pijače. Ko sva jih odslavljal, so prosili, da jih pustiva tam, ker da ne žele nič drugega kot biti z nama še zadnje trenutke in ure. Ne bom jih poza-

Pri vodju slovenskega misijonskega dela v domovini mons. Francu Mikužu so se zbrali: oba brata Rebola (prvi misijonar na Taiwanu, drugi, debelejši, župnik v Clevelandu), Andrej Majcen (z očali) in oba izgnana burundijska misijonarja, (levo) Jože Mlinarič in (desno) Avgust Horvat.

bil. še bodrili so naju, rekoč: „Jezus ostane pri nas, mi pa molimo drug za drugega...“.

Po dopustu misliva iti na delo v sosednjo državo Rwando, kjer nas z veseljem sprejmejo. Možnost je pa še, da zdaj, med dvema dobama najinega misijonskega delovanja, greva na študijsko leto v Rim, kar bi nama zelo koristilo.

Najin sobrat Danilo Lisjak je že na novem mestu v Zairu, a blizu Rwande, v kraju GOMI, in sicer kot ekonom zavoda. Ko se nauči shwahili jezika, bo hodil pomagat na župnijo. Francosko že odlično govori.

Tu sva že doživela marsikaj lepega. V ponedeljek in torek nas je bilo osem misijonarjev, z dekanijskimi animatorji misijonstva, v Stični na srečanju, ki je lepo poteklo v molitvi, pogovoru n ob dveh predavanjih: o Madonu (ki je deloval v Braziliji) in Gnidovcu.

Ne bi bilo pošteno, če bi zamolčal sledeče: Pogovor o Vas z navzočimi misijonarji me je veselo presenetil. Šele sedaj so se vodilni v Sloveniji zavedli, koliko dela je prav za prav z Misijonskimi obzorji, mi misijonarji pa, da smo izgubili nenadomestljivega poročevalca, lahko bi rekel, „izzivalca“ misijonskih pisem. Vsi so hvalili Vaša osebna pisma misijonarjem. Zdaj je nastala praznina. Veseli pa smo bili, ko nam je mons. Mikuž povedal, da je iz Kanade za Vas naročil, da bi Vi še naprej vzdrževali stike z misijonarji. Vem, da

nas ne boste zapustili, saj nas večino tudi osebno poznate.

V nedeljo bo spet drugo misijonsko srečanje v novi Marijini cerkvi v Portorožu. Veselim se že.“

Drugi salezijanski misijonar na oddihu, Ludvik Zabret, nam pa tole piše, tudi v prvih dneh avgusta:

„Prav lep pozdrav iz domovine! Prišel sem v začetku julija, v začetku septembra se pa vračam nazaj v Indijo. Nekaj obiskov sem in tja, pa bo čas hitro minil. Včeraj sem se vrnil iz Stične, kjer je bilo dvodnevno srečanje z misijonarji in z misijonskimi delavci v zaledju. Navzoča sta bila tudi oba izgnana misijonarja iz Burundija, gg. Mlinarič in Horvat. Od drugih se spominjam Jankota Slabeta z Madagaskarja in še nekoga, pa neko sestro od tam. (Verjetno s. Marjeto Mrhar, op. ur.) Drugi dan za zaključek je prišel tudi škof Lenič, ki nam je govoril o Janezu Vianeuju, ker je bil ravno njegov praznik. Vseh skupaj nas je bilo okrog 330 udeležencev. Opat Nadrah nas je zelo gostoljubno sprejel.

Kot sem Vam že pisal, sem po 40 letih končal s kmetijskim ustvarjanjem in se bom odslej povsem posvetil sodelovanju pri vzgoji novih poklicev v našem malem semenišču. Moj naslov bo odslej v Indiji: Don Bosco Seminary, LONAVLA – 410 401, Dt. Poona, India.

Z zdravjem še kar gre, čeprav sem malo bolj počasen. Tu imam po župnijah predavanja s filmom, le žal, da je zdaj počitniški čas in ni mladine. Prvih 10 dni septembra bom izkoristil prav za ta srečanja z mladimi, ko se začne šola, potem pa nazaj v Indijo, ker so mi le dali povratno vizo do meseca februarja, ko moram spet vložiti prošnjo za nadaljnje leto bivanja v Indiji.

Iz Indije mi pišejo, da je v notranjosti dežele zelo malo deževalo in zato ni bilo pridelka. Vodo so morali voziti s traktorji. Letos bo še slabše, če ne bo močnega deževja, pa bo vse drlo v mesta. V Bombayu so vsi pločniki polni ljudi že od lanske suše. A če na območju jezer ni deževalo, bo zmanjkalo vode tudi v Bombayu. Tudi v Lonnavli, kamor bom šel zdaj, je že letos pred deževno dobo zmanjkalo vode in so morali s programa črtati poletno bivanje v naravi, ki so ga imeli pripravljenega za mladino, ker ni vode. Tam smo namreč na robu visoke planote in je talne vode zelo malo. No, bo že kako, saj smo v dobrih božjih rokah.“ Tako misijonar zaključuje svoje pismo.

Ko zaključujemo ta zapis, smo naleteli v dnevniku na vest o državnem udaru v Burundiju, ki ga je vodil major Peter Buyoya. Kakor so potrdila francoska in belgijska diplomatska zastopstva in tudi radijski prenos iz glavnega mesta Bujumbura, je udar uspel in je bil burundijski predsednik Janez Baptio Bagaza, odstavljen, med tem ko je bil na nekem srečanju v Quebecu, Kanada. Če je to poročilo resnično, se bosta morda mogla naša dva misijonarja, Mlinarič in Horvat, vrniti nazaj na misijon Rukago, kar jima iz srca želimo, Burundiju v celoti pa želimo tako pogrešano versko svobodo.

Iz zgodovine pokristjanjenja Slovencev: Ciril in Metod, kot ju kaže stara risarija.

IZ MISIJONSKEGA ZALIEDJA

UMRL MISIJONSKI GOREČNIK METOD MAVRIČ

V Argentini kot drugod med izseljenci že skoraj 40 let organizirajo kako pridobitno prireditve v pomoč slovenskim misijonarjem; tako bo v začetku leta 1988 že tradicionalna misijonska tombola. Zadnjih deset in več let je za to tombolo poleg darovalca glavnega dobitka največ daroval pokojni Metod Mavrič: Vsako leto je nekaj dni pred tombolo pripeljal cel voz najrazličnejših uporabnih stvari za dobitke. A prepovedal je, da bi to obešali na veliki zvon. Zadnje mesece je nevarno obolel na srcu, dvakrat so ga operirali, kazalo je, da se bo popravil, a je nepričakovano umrl sredi meseca septembra. Poleg njegovega brata duhovnika Marka in ob navzočnosti njegove številne družine in še drugega brata Jožeta iz Bariloč ter polne cerkve večinoma slovenskih vernikov so v župnijski cerkvi blizu pokopališča mesta San Martin somaševali štirje slovenski duhovniki, duhovni vodja slovenske mladine v Argentini France Cukjati, in trije lazaristi, superior Baragovega misijonišča, katerega Misijonskemu zavodu je pokojni zaupal vse svoje številne fante v vzgojo, župnik Marije Kraljice Jože Bokalič in eden od obeh slovenskih dušnih pastirjev v Barilochah, Marko Cukjati. Tako v mrtvaški veži prejšnji večer kot v cerkvi je pogrebne molitve odmolil delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Alojzij Starc, pri grobu samem pa maševalec, pokojnikov brat Marko Mavrič. Kot je pokojni skrito daroval za misijone, tako se tudi ob grobu ni čul glas zahvale, zato pa je bila bolj intenzivna molitev k Bogu za pokoj Metodove duše. Naj v miru počiva! Njegovi soprogi, številnim otrokom, bratoma ter drugim domačim pa iskreno sožalje tudi od strani slovenskih misijonarjev in misijonskih prijateljev!

SLOVO JOŽETA ADAMIČA in SILVE ŽUŽEK IZ ARGENTINE PRED ODHODOM V MISIJONE.

Slovenska skupnost v Argentini je doživela dvojno slovo misijonarjev. Najprej je prišel po slovo od svojih staršev in drugih domačih ter prijateljev v Argentini iz Slovenije lazarist Jože Adamič. Ta mladi misijonar je izšel iz Misijonskega zavoda v Slovenski vasi, teologijo je šel študirat v Ljubljano, kjer je bil tudi posvečen, nato je prišel v svojo rojstno Slovensko vas, da je še tu dal doživeti svojo novo mašo, nato pa po povsem dokončanih študijah skoraj poldrugo leto pomagal kot kaplan vodju slovenskega misijonskega dela mons. Francu Mikužu v Šmartnem pod Šmarno goro. Končno je šel za več mesecev na študij francoščine v Pariz, odkoder je prišel v Argentino po misijonsko slovo. Najprej ga je v svojo sredo sprejel Misijonski krožek Slovenske vasi, potem so ga želeli imeti še drugod. Posebno lepo srečanje je dočivil med slovensko mladino v Slovenski hiši. Pa je že prišel čas povratka v Slovenijo, kjer so mu v župniji njegove mame priredili slovo, med katerim je bodočemu misijonarju v imenu slovenske Cerkve izročil misijonski križ škof Lenič, še drugo poslovilno slovesnost pa so mu napravili v cerkvi Srca

Novi malgaški misijonar Jože Adamič CM v krogu svoje družine v Slovenski vasi; spodaj pa čajanka krožka Slovenske vasi njemu v pozdrav; ob Adamiču njegova mama.

Jezusovega v Ljubljani. Nekaj dni nato je potoval v Pariz, kjer je bil že preje uredil vse potrebno za bivanje na Madagaskarju, in sredi meseca septembra je odpotoval na „rdeči otok“.

Vsi, ki smo ga kot misijonskega kandidata v Argentini doživljali, smo mogli ugotoviti, da v njem živi močna vera, ki jo hoče pogumno in požrtvovalno posredovati tudi tistim na Madagaskarju, ki še niso deležni sadov Kristusovega odrešenja.

S. Silva Žužek, ena od treh sester iz iste družine, ki so obenem tudi članice Družbe Misijonskih zdravstvenih sester, katere poznamo, ker so vse delale leta in leta v raznih misijonskih deželah, s. Silva nazadnje v Ghani, je morala delo na misijonskem terenu prekiniti, ker je Družba želela, da zadobi državlanstvo Združenih držav, kajti pod tamkajšnjo provinco Misijonskih zdravstvenih sester ona spada. Tam v ZDA je čakala pet let, da je postala državljanka, med tem se je še bolj poglobljala v svojo stroko farmacije in položila ponovno (prvič na fakulteti v Buenos Airesu) izpite iz te zdravstvene vede, doživela, da jo je njena Družba usmerila na nov misijonski delokrog v afriški državi Malavi, dobila že vizum za v to deželo, pa pred odhodom prišla v Argentino po slovo od svojih domačih, kar jih ima v Argentini, namreč tri brate z družinami in pa pokojnega ata in mamu na pokopališču.

Tudi to misijonarko je zaželel imeti v svoji sredi Misijonski krožek Slovenske vasi in ona se je ljubeznivo odzvala v družbi svojega brata dr. Toneta Žužka. Na srečanju je prikazala zgodbo ustanoviteljice Družbe zdravstvenih sester, zdravnice dr. Dengel, pa odgovarjala na številna vprašanja radoznalih navzočih.

Edino soboto, ki ji je bila na razpolago potem, ko je obiskala druga dva brata v notranjosti dežele, je popoldne obiskala razrede srednješolskega tečaja v Slovenski hiši, drugo jutro pa so jo po maši v Ramos Mejiji pozdravili tamkajšnji rojaki. Naslednji ponedeljek je že morala odpotovati naprej. Na letališče se je šel posloviti naš urednik z spremljevalcem Markom Cukjatiem, pa bi kmalu s. Žužek ne mogla potovati radi zapletenih okoliščin potovanja v Afriko in se je šele prav zadnji trenutek vse uredilo, da je mogla na avijon.

Ob srečanjih z s. Silvo smo mogli opaziti dvoje: veliko vnemo za vztrajanje pri delu na misijonskem polju in istočasno popolno predanost božji volji. Tudi „Katoliški misijoni“ ji žele obilo božjega blagoslova pri delu za razširjanje Kristusovega kraljestva na zemlji.

NOVE MOČI ZA MADAGASKAR

Poleg Jožeta Adamiča CM, ki je odletel tjakaj, sta že pred njim odleteli na „rdeči otok“ dve laiški misijonarki, zdravnica dr. Sonja Masle iz Ljubljane in višja medicinska sestra Marija Veider iz Mengša. Da sta srečno prišli, in kako se imata prve dni in tedne tamkaj, smo mogli zvedeti iz pisem malgaških misijonarjev v tej številki, a zdaj naj pa vsaj kaj kratkega o njima povemo:

O dr. Sonji Masle vemo sledeče: če se urednik KM prav spominja, jo je pred skoraj 45 leti srečal ob življenju Misijonske dijaške zveze. Kasneje v Argentini mu je iz kraja Resistencia o njej pisal tamkajšnji generalni vikar

S. Silva Žužek iz Družbe zdravstvenih sester na letališču Ezeiza v Argentini tik pred poletom na novi misijon v Malavi v Afriki.

Slovenec, jezuit Caserman, ki je Sonjo srečal v domovini, ko je bil pred leti tamkaj na obisku, kajti on je bil nekaj let kaplan v župniji sv. Jakoba v Ljubljani in je Sonjo od tedaj poznal, in je našemu uredniku z veseljem povedal o tej zarávnici, ki je bila tedaj primarij bolnice v Slovenjgradu, pa je komaj čakala, da se upokoji in potem odide na Madagaskar, pomagat s svojo medicino slovenskim misijonarjem in ljudem. Čeprav jo slovenska cerkvena ustanova, „Missio“ po imenu, ki pošilja laiške misijonarje na misijonsko polje, ne šteje v vrsto svojih misijonarjev, morda radi tega, ker bi šla dr. Masle na Madagaskar zaenkrat šele poskusit, bo v svojih letih zmogla tamkajšnjo klimo in druge posebnosti ali ne, pa so zlasti tamkajšnji misijonarji veseli te nove pomoči in jo bodo še kako „izrabili“. Vemo, da je potovala na Madagaskar skupaj z Marijo Veider, da sta srečno dopotovali, da ju je naš Franc Buh skupaj z ranomenskim župnikom Klemenom Štolcerjem šel čakati v glavno mesto in da ju je potem Buh srečno pripeljal na slovenski misijon, pa še, da sta se že lotili dela in da sta zaenkrat povsem zdravi. Dr. Sonja Masle bo menda dobila delokrog skupaj z bolničarko Heleno Škrabec v Ranomeni pri

misijonarjih štolcerju in Letonju in krajevnih usmiljenkah. Štolcer jima je za začetek že odstopil eno od dveh hišic misijona nasproti cerkve, oba misijonarja se bosta pač stisnila v drugi hišici, dokler ne dobijo cementa in zgrade laiškim misijonarkama posebni dom. Tako bo v Ranomeni že druga postojanka slovenskih laiških misijonark, poleg one v Tangainonyju, kjer bodo na delu Anica Tomažič, Cvetka Babič in Marija Veider ob s. Marjeti Mrhar.

O **Mariji Veider** smo brali v drugi številki „Misijonskih obzorij“ sledeče: „Marija se je rodila 24. januarja 1963. Že v svoji mladosti je živela in črpala iz trdnih temeljev krščanske vere. Po končanem študiju je kot višja medicinska sestra štiri leta uspešno delovala v domačem kraju, Mengšu. Štirinajst let je bila tesno povezana s svojim župnijskim občestvom kot organistinja in zborovodkinja. Dalj časa je čutila klic, naj kljub tolikim dejavnostim stori še več in tam, kjer je to še bolj potrebno. Ko je odšla v misijone njena sošolka Anica Tomažič, se je tudi v njej jasno izkristaliziral misijonski poklic.“

Ko je bil v Tinjah drugi slovenski misijonski simpozij, je bila tudi Marija Veider med tremi bodočimi laiški misijonarkami tamkaj, poleg Helene Škrabec, ki je že na Madagaskarju, in Mojce Legat, ki je po prihodu tjakaj zbolela in ugotovila, da njeno zdravje ni za tam, in šla nazaj. Tam na simpoziju je bila tudi laiška misijonarka Barica Rous iz Zambije, ki je celo mislila, da se ji bo Marija Veider tamkaj pridružila v misijonski bolnici, kjer so sicer poleg nje in domačinov samo Holanci. Pa kaže, da je Marijo želel Kristus imeti na Madagaskarju, ker je šla tja. Bo pa treba Kristusa prositi, naj tudi za bolnico, kjer dela Barbara Rous že toliko let, preskrbi kako novo slovensko laiško moč. Čuli smo, da se je mons. Mikužu v Sloveniji javilo že kakih 20 deklet, ki bi tudi želele postati laiške misijonarke. Morda bo pa le katera izmed njih za pomoč Barbari Rous v Zambiji...

MISIJONARJI NA DOPUSTU V SLOVENIJI

O razlogih, zakaj v modernem času misijonarji vse bolj pogosto prihajajo na počitnice v domovino, smo v našem listu že pisali. Vse Družbe, ki pošiljajo svoje ude na delo v misijone, so spoznale, da je na vse strani prekoristno, če se misijonarji vračajo vsak v svoj rodni kraj na tri, štiri leta ali pet.

Tako je na primer šla v domovino voditeljica dispanzerja v Tangainoy na Madagaskarju, kjer delujejo tudi slovenske laiške misijonarke, usmiljenka s. Marjeta Mrhar. No, ta sestra ni šla toliko na dopust, kolikor na zdravljenje in okrepitev, kajti zdravje se ji je ob tolikem delu povsem zrahljalo. Čujemo, da se je mogla udeležiti raznih misijonskih srečanj, kar jo je gotovo tudi osvežilo. Ko se vrne na misijon ali že preje, se nam bo gotovo oglasila.

Na dopust je šla sredi leta druga usmiljenka, s. Anka Burgar, ki je začela svoje misijonsko delo pred leti v Burundiju, pa je bila izgnana in je šla na delo v sosednjo Rwando, kjer ima Cerkev vso svobodo. Iz Opatije v Sloveniji nam je pisala o svojem doživljanju doma tole pismo:

„Od 8. maja sem na dopustu. Kot verjetno veste, je v Burundiju veliko sprememb, gotovo so se Vam od tem kaj oglasili.“

Stoječe dekline (na misijonskem simpoziju v Tinjoh pred letom dni) je višja medicinska sestra Marija Veider, ki je zdaj že na Madagaskarju; na simpoziju je spregovorila o svojem misijonskem poklicu. V ospredju vodja slov. misijonskega dela mons. Franc Mikuž.

V dneh 3. in 4. avgusta sem se udeležila v Stični „Dni zbranosti“, prirejenih za misijonarje. Tam sem se srečala tudi z burundijskima izgnanima misijonarjema Mlinaričem in Horvatom, ki sta doma že od maja. S. Bogdana Kavčič je tudi morala zapustiti Burundi, a je zaenkrat v sosednji Rwandi, kjer čaka na novi potni list. Tudi ona pride na dopust. Če ne bo kaj sprememb, se verjetno oba salezijanca in ona vrnejo v Rwando, česar sem vesela, kajti tako nas bo potem več Slovencev skupaj. Salezijanec Danilo Lisjak je pa že šel iz Rwande v bližnji Zaire.

V Rwando se vrnem 9. septembra. Že kar težko čakam. Dopust je tudi po svoje utrudljiv, a je potrebno tudi to. Razna srečanja, malo pričevanja po župnijah... Moram reči, da je misijonska zavest doma kar živa povsod, hvala Bogu. Prav gotovo bodo to še poživljali z „Misijonskimi obzorji“.

V nedeljo grem na misijonsko srečanje v Portorož. Trenutno nis sem je na dopustu menda deset, pa do tedaj še nekateri pridejo. Misijonski prijatelji ste kar vsak dan prisotni v mojih molitvah.“

Da sta že maja prišla iz Burundija oba salezijanska misijonarja iz Rukago, Jože Mlinarič in Avgust Horvat, je bilo že tu in tam sporočeno v „Katoliških misijonih“. Jože Mlinarič nam je iz Slovenije pisal o izgonu in vrnitvi obeh

lepo pismo, objavljeno v prednjem delu lista. Marsikaj o njima še pred izgonom nam pove tudi Danilo Lisjak, ki je bil nekaj dni z njima skupaj. Tudi misijonarka s. Anka Burger ju v svojem poročilu omenja. Navaja, da se bosta menda namesto v Burundi, odkoder sta bila izgnana, spravila na delo v bližnjo Rwando. Ona dva sama sta pa pred izgonom računala z možnostjo, da bi v prihodnje delovala v sosednjem Zairu, ob meji z Rwando. A v časopisih smo brali, da so v Burundiju napravili državni udar in odstavili trinoga, ki je preganjal misijonarje in Cerkev sploh. Če to drži in so se razmere v Burundiju spremenile k verski svobodi, se bodo verjetno vsi izgnani misijonarji vrnili nazaj na svoje postojanke v Burundiju, na veliko veselje vsega prebivalstva.

O Janku Slabetu, duhovniku ljubljanske škofije, ki se je pa že zelo zakoninil na Madagaskarju med svojimi dragimi Malgaši, v Matangi, vemo to, da je na dopust potoval skupaj s svojim misijonskim škofom Malgašem, ki ga je potem tudi spremljal po Sloveniji, o čemer beremo v tej številki KM na drugih mestih. Slabe je kot dober poznavalec Malgašev (o njih je v KM napisal že celo vrsto člankov) gotovo v Sloveniji ves čas svojega bivanja tamkaj predaval. Zdaj pa zvemo iz pisma Franca Sodja iz Kanade, da je že nekaj časa tam kot gost pri župnji Brezmadežne, da predava in pridiga tamkajšnjim Slovencem, pa da je skupaj s Tomažem Mavričem CM potoval v Ottawa in Montreal, da navežeta stike s tamkajšnjo uradno državno ustanovo v pomoč tretjemu svetu, kar je tudi in še posebno Madagaskar. Ali sta kaj dosegla ali ne, nam bo sodelavec KM Sodja gotovo sporočil v naslednjem pismu.

Štefan Burja SDB razlaga obiskovalcu, našemu uredniku, krušno peč, ki jo je po argentinskem vzorcu naredil na misijonu Siakago v Keniji, kjer je deloval.

Mons Franc Mikuž, slovenski misijonski vodja, ob somaševalcih, dveh bratih Rebol (desno od Mikuža je misijonar s Taiwana, Franci) in drugih dveh nekje v Sloveniji, morda v Šmartnem pod Šmarno goro, kjer zaenkrat mons. Mikuž še župnikuje.

Deca oziroma v Evropi je tudi bivša taiwanska misijonarka s. Rozalija Brilej. Zapisali smo „bivša“, ker ta misijonarka ni prišla le na dopust, ampak se je vrnila in ne bo šla več nazaj na Taiwan. S temlem pismom nam je to sporočila 11. avgusta:

„Taiwan sem zapustila 8. julija. Potovala sem preko Japonske, kjer sem se ustavila za dva tedna, da sem si malo ogledala delovanje naših sester in deželo. Naš red, „Pomočnice vernih duš“, ima na Japonskem precej postojank. Od tam sem odletela v Hongkong, kjer sem bila tudi pri naših sestrah, in sem se srečala z salezijancem Stankom Pavlinom in kanosijanko s. Anico Mik'avčič. Preden sem zapustila Taiwan, sem se šla pa posloviti od dr. Janeža v Lotungu. On me je prav lepo sprejel; malo ga muči revmatizem, sicer pa še vedno enako veliko dela. — Kot vidite, Vam to pismo pišem iz Pariza, kamor sem prišla 30. julija. Jutri, 12. avgusta odpotujem v Slovenijo, kjer ostanem kak mesec dni, do 12. septembra, potem pa grem v Graz, Avstrija. Zelo mi je bilo težko, zapustiti misijone, saj sem tam živela 33 let. A Bog me zdaj pošilja drugam, in „božja volja je najboljša“. Moje srce pa ostane misijonarsko.“

ARGENTINSKI „SALEZIJANSKI VESTNIK“ O NAŠEM BURJU SDB

Kot je našim bralcem znano, se je moral iz Kenije vrniti v Evropo oziroma v Argentino radi zdravja salezijanski misijonski brat Štefan Burja. V oktobru 1986 je argentinski „Salezijanski vestnik“ veliko strani posvetil

misijonu v Keniji v kraju Siakago, kjer je Burja deloval. Objavljen je intervju z ravnateljem tega misijona Darijem Superina, ko je prišel na obisk v rodno Melijo. Ta intervju bogatijo številne fotografije, na katerih treh je viden naš Burja med domačini. Poleg tega je v okviru povdarjeno objavljen tudi Burjev članek o misijonu, na katerem je deloval; kar čez dve strani se razteza ta zapis. V njem misijonar opisuje med drugim, kako je zidal na težko dostopnem hribu za ljudi kapelo, ki so jo še pred njegovim odhodom blagoslovili.

Zdaj Štefan Burja SDB čaka v Córdobi v velikem salezijanskem zavodu, da se temeljito okrepi, kajti njegova največja želja je, vrniti se na misijon Siakago, ki ga je pomagal ustanoviti.

SESTRA DR. TEREZIJA ŽUŽEK IZ DRUŽBE MISIJSKIH ZDRAVSTVENIH SESTER O TEŽKIH RAZMERAH V PERUJU.

Od treh sester Žužkovih iz Družbe misijskih zdravstvenih sester, ki so vse zdravnice, je najstarejša, Janja, ki je bila leta v Etiopiji, zdaj v Londonu v Angliji, najmlajša, ki je šla v misijone iz Argentine, je v Malavi, Afrika, srednja, Rezka ali Terezija pa je pred dobrim letom iz Anglije potovala na delo v Peru v Južni Ameriki. Od tam se je „Katoliškim misijonom“ že dvakrat oglasila. V prvem pismu med drugim sporoča, da je bila najprej na gorski župniji v višini nad 4.000 m, pa da je morala sestopiti v še vedno precej visoko ležeče mesto Arequipa, kajti radi višine razredčeni zrak ji je delal težave.

V naslednjem pismu nam pa s. Žužek Rezka popisuje, kakšno je življenje ljudi v mestu Arequipa. Prebivalstvo, ki izhaja iz prednikov s tisočletno kulturo, živi zdaj večinoma v človeka nevrednih življenjskih okoliščinah. Župnija Kristusa delavca, kjer pomagajo te sestre, ima dva duhovnika, eden je domažin, drugi Španec. Pet sester, ki so povečini Nemke, jima pomaga na najrazličnejše načine. Na področju, kjer je s. Žužek, nudijo 260 šolskim otrokom zajtrk, a ta je za mnoge edina dnevna jed. Ko se opoldne otroci vrnejo iz šole, najdejo dom večinoma prazen, kajti oče in mati morata kje v mestu delati, da vsaj kaj malega zaslužita. Tako so otroci brez prave domače vzgoje, prepuščeni samim sebi. Prebivalci andskih pokrajin se umikajo v mesta, prihajajo v skupinah in se nastanijo na državnih zemljiščih. Potem si začno skupaj spravljati nad vse preprosto bivališče, ki včasih niti strehe nima, tako da so kdaj otroci rojeni kar „pod milim nebom“. Radi bornih življenjskih pogojev je zdravstvena raven zelo nizka in so ljudje v tem pogledu na slabšem, kakor pa je to opazovala v Indiji, kjer je zdravstvo od države kolikor toliko organizirano. One vzdržujejo zdravstveni center, kajpada s pomočjo prispevkov od drugod.

Za mladino, ki doračča, je še posebno težko, ker žive brez mladostne sreče, ki jo v takih razmerah ne doživljajo. Pogosto se čutijo od družine, ki se je preselila v mesto z vsemi tradicijami, utesnjene. V Peruju je vsega prebivalstva 19 milijonov, a med njimi je 10 milijonov mladih v dobi od 16 do 36 let. Trda realnost mnoge zavede v uživanje drog, alkohola, v zločinstvo, prostitucijo. Povsod je polno pornografije, ki je večinoma uvožena, pa je bič in sramota za deželo.

In kakšno je versko življenje v teh razmerah? Večina ljudi v Arequipi je iz področja And, kjer jim je življenje potekalo brez duhovnikov in zakra-

Na prejšnjih straneh je objavljena slika misijonarki s. Silve Žužek, tu pa objavljamo sliki njenih dveh starejših sester levo s. Janje, ki je nazadnje delovala v Etiopiji, zdaj pa je v Londonu, Anglija, desno pa s. Rezka, katere zadnji misijonski delokrog je bil v Yemenu na jugu arabskega polotoka, zdaj pa deluje v Peruju, o katerem nam je poročala žalostne vesti iz tamkajšnjega življenja.

mentov. Navadno so le enkrat letno doživeli sveto mašo. Ko so prišli v mesto, kjer nedelja sploh ni prazničen dan, ker morajo skupaj spravljati domovanje, obenem pa sodelovati pri javnih delih kot na primer gradnja šole za njih otroke, in če tako ne sodelujejo, jih zadene globa. Država da učitelja le, če je šola narejena. Tako ljudje nimajo časa za versko življenje, za cerkev, in tu je mnogo krajev, kjer niti 1% prebivalstva ne obiskuje nedeljske maše. Nekateri dušni pastirji so se oklenili dela za mladino, v kateri je bodočnost, a mnogi tega ne morejo, ker so brez vsakih sredstev. Tako ostaja veliko ljudi kot ovce brez pastirja.“

Nakratko in najvažnejše povedano, je tako približno s. Žužek opisala razmere, v katerih ji je delovati. Tu nam vstane vprašanje: Ali je s. Žužek Rezka misijonarka, ali je njeno delo tamkaj misijonsko? Cerkev uči, da je misijonsko delo tam, kjer Cerkev Kristusove domala še ni ali je premalo razvita, da jih ne more voditi k zveličanju. Na podlagi poročila s. Žužek tamkaj niso dani pogoji za uspešno delovanje Cerkev med ljudmi. Morda bi take dežele, kjer so prebivalci že krščeni, a jim Cerkev ne more dovolj blizu s svojimi milostmi, imenovali ne čisto misijonske, ampak pol misijonske. Vsekakor jih je treba vključevati v naše molitve in tudi v vsakršno drugo pomoč, pred vsem pa je treba prositi Kristusa: Pošlji delavcev na svojo žetev!

ODSEKI MISIJONSKE ZNAMKARSKE AKCIJE V Z. D. A. ŽIVAHNO DELUJEJO IN VELIKO POMAGAJO MISIJONOM.

Med slovenskimi izseljenci Severne Amerike, pred vsem onimi v Združenih državah, pa deloma tudi v Kanadi, kjer obstoje še druga pomembna krajevna misijonska središča. Je lazarist Karel Wolbang že pred desetletji ustanovil več žarišč misijonskega sodelovanja, katerih delovanje gre pred vsem v dve smeri: v pomoč slovenskim misijonarjem in v vzdrževanje domačega klera oziroma bogoslovcev, kajpada v misijonskih deželah. Teh nekako 10 žarišč

na eni strani stalno vpliva na mišljenje rojakov, na drugi strani pa leto za letom organizirajo najrazličnejše prireditve za pridobivanje sredstev v pomoč obojnega gori navedenega cilja, kar rodi samo za slovenske misijonarje letnih kakih 50.000 dolarjev, če ne več.

Najmočnejši odsek Misijonske znamkarske akcije, kakor se organizacija po slovensko imenuje, je v Clevelandu, kjer je največ Slovencev skupaj. Od tam nam predsednica tamkajšnjega misijonskega odseka MZA zadnje čase pošilja poročila o njihovih misijonskih akcijah, zraven pa pozdrave od strani glavnih misijonskih sodelavcev, ki se jih navadno podpiše tudi 40.

29. marca 1987 so najprej priredili med Slovenci takozvano misijonsko kosilo, s katerega nam je ga. Lavriša poslala tole poročilo:

„Vsakoletno misijonsko kosilo je bilo dobro obiskano in prineslo lepo vsoto 5.848.61 dolarjev U.S.A. Zelo smo bili veseli tega uspeha. Mnogo ljudi je sodelovalo. Razen kosila je bila stojnica, založena z različnimi ročnimi deli in z velikonočnimi čokoladnimi dobrotami. Ljudje so bili tudi z darovi radodarni.“

Z njih letnega piknika za misijone pa je ga. Marica Lavriša poročala naslednje:

„Piknik smo priredili 19. julija. Bilo je lepo vreme in lepa udeležba rojakov. Pričeli smo z sveto mašo, ki jo je daroval vodja slovenskega misijonskega dela v domovini mons. Franc Mikuž, ki je bil v Severni Ameriki na obisku. Naš duhovni vodja Karel Wolbang CM je letos odletel na piknik v Milwaukee, ker že dolgo ni obiskal tamkajšnjih rojakov in misijonskih sodelavcev. Med nas pa je prišla glavna tajnica MZA Sonja Ferjan.

Po sveti maši je bilo kosilo. Malo so ljudje pokramljali, nekateri so se poslužili bazena. Ob petih so bile pete litanije Matere božje pri kapelici na Pristavi. Ker smo točili alkoholne pijače, po tukajšnjih predpisih nismo imeli nobenega žrebanja. Pač pa smo to naredili naslednji dan, v ponedeljek, ko smo imeli letni sestanek vseh sodelavcev, ki se je tudi pričel z mašo.

Nedeljski piknik in dodatni srečolov sta rodila vsega skupaj 7.368.78 U.S.A. dolarjev, kar smo namenili slovenskim misijonarjem.“

Clevelandskim misijonskim delavcem in MZA sploh je treba čestitati k tako lepim misijonskim sadovom. Če se stvari dobro organizirajo, se od slovenskih ljudi tudi v izseljenstvu more dobiti veliko pomoči v pomoč slovenskim misijonarjem in za misijone svete Cerkve sploh.

SLOVENSKO MISIJONSKO SODELOVANJE V ANGLIJI.

Iz Bedforda pri Londonu se nam je še koncem leta 1986 oglasila poverjenica „Katoliških misijonov“, Gabrijela Rehberger, ki skupno s svojim možem vsako leto priredi okrog misijonske nedelje misijonsko srečanje rojakov v svoji gostoljubni hiši. Skupaj z nabranim denarjem nam je sporočila v pismu sledeče:

„V letu 1986 se je spet nabralo nekaj pomoči za slovenske misijonarje. V Bedfordu smo priredili misijonsko tombolo, ki je dala 96 Liber, drugih darov med letom je bilo 184 liber, naročnina na „Katoliške misijone“ je pa dala 35 liber. Skupaj v misijonske namene 315 liber.

Darovali so naslednji rojaki: J. Grčar 30, A. Žle 10, Ivanka Zajc 20, J. Šabec 20, dr. Nada Sekolec 15, E. Prybyslawska 10, P. Selak 12, J. Močnik

10, žpk. L. Roth 10, N. N. 10, C. Svete 5, S. Štefančič 5, J. Kenk 5, J. Preve 5, A. Kranjc 5 in N. N. 2.“

Dolgoletnima sodelavcema, zakoncema Rehberger in vsem rojakom v Angliji se v imenu slovenskih misijonarjev zahvaljujemo za dragoceno sodelovanje!

PLEMENITI DAROVI GORIŠKIH NAROČNIKOV V TISKOVNI SKLAD KM

Poleg plačila naročnine, ki jo tamkaj vsako leto skrbno zbere poverjenica „Katoliških misijonov“, mnogi od naročnikov prispevajo lepe vsote v pomoč izdajanju tega našega misijonskega lista. Tako so v letu 1986 darovali sledeči: Naročnik Srebrnič Herman 50.000 (v naslednjem so vse številke v tisočih lir:), Petruša Bruna 50, Bucek Zofija 50, Bone Pina 50, M. B. 50, Humar Victoria 50, Kogoj Marija 100, Hladnik Franča 140, Čopič Marija 180, Žigon Marija 25, Miklus Milka 25, Lepanja Malka 25, Mazora Kristina 25, Brezigar Ana 25, N. N. 25, Salari Adriana 10, Krizmančič Karla 35 in Pavletič Pepca 35.000 Lir. Skupaj v Gorici v tiskovni sklad KM v letu 1986 kar 950.000 lir. Vsekakor izdatna pomoč listu, za katero se vsem darovalkam in darovalcu lepo zahvaljujemo!

KRASNO SODELOVANJE KOROŠKIH SLOVENCEV V POVEZANOSTI Z ORGANIZACIJO MIVA ZA MISIJONSKA PROMETNA SREDSTVA.

Iz poročila Jožeta Kopeiniga, ki je vodja slovenskega misijonskega dela na Koroškem, z dne 31. julije 1987.:

„Na Madagaskar potujeta z ladjo dva avtomobila, eden za Janeza Puhana CM, drugi za laiške misijonarke v Tangzinonyju.

Še jeseni bo nadškof šuštar verjetno blagoslovil MIVA-auto, mali tovornjak za Janka Slabeta, ki smo ga tudi s pomočjo Mive in neke župnije v Sloveniji financirali.

Za Barico Rous in p. Grošlja Jožeta S.J. v Zambiji je MIVA te dni prenakazala denar za avtomobila tej laiški misijonarki in jezuitskemu misijonarju.

Tudi lusaški nadškof je preko nas dobil pri MIVI nov avto, prav tako tudi neki indijski škof in nek bivši misijonski novomašnik v Togu.

V vseh treh slovenskih škofijah smo organizirali slovesne blagoslovitve vozil za naše misijonarje in misijonarke. To je vplivalo zelo dobro. V „Družini“ in „Misijonskih obzorjih“ je mogoče več brati o vsem tem, kar naj navduši slovensko Cerkev za tovrstno misijonsko akcijo v podporo evangelizaciji in karitativnemu socialnemu poslanstvu misijonarjev.

MIVA nam je zelo naklonjena. Vedno me vabijo na zasedanje vodstva. Letos je bil povabljen tudi zelo delavni misijonski delavec Stane Kerin. Omenjeni medškofijski referent za MIVA v Sloveniji je izdal za „Krištofovo nedeljo“, ki se je letos prvič obhajala v Sloveniji, kar prikupne letake in dodatne informacijske pripomočke.“

Tako Jože Kopeinig s Koroškega. Naš list se izredno veseli dejstva, da je MIVA, o kateri in nje ustanovitelju je pisal že ob ustanovitvi, gotovo pa pred 60 leti, zdaj z svojim delovanjem prišla tudi med Slovence in da bo v povezanosti z našimi misijonskimi delavci na zelo sodoben način pomagala našim misijonarjem.

NAŠI MISIJONARJI PIŠEJO

OCEANIJA

Salezijanski brat JOŠKO KRAMAR nam je z misijona Vunapope zadnje čase dvakrat pisal:

„Upam, da ste moje zadnje pismo prejeli. Prav lepo se Vam zahvaljujem za „Katoliške misijone“, številka za maj/junij, ki sem jih pred tednom prejel. Zelo zanimiv je članek o dr. Janežu. Težko je razumeti, odkod ta človek jemlje moč za tako dejavnost v tropski klimi. Ugaja mi tudi komentar o Misijonskih obzorjih. Upajmo, da bodo mogli nadaljevati z izhajanjem, kar bo gotovo v prid misijonske zavesti med mladino v Sloveniji, kamor „Katoliški misijoni“ niso mogli prihajati.

Razveseljivo je tudi, da se javljajo med mladino laiški misijonarji, ki že niso več le posamezni pojav. Res je, da se nekateri odločijo le za zelo kratko dobo. Eno leto je enostavno prekratko. Idealna doba bi bila po moje tri do pet let, da se človek malo vživi v običaje in kulturo dežele ter se privadi domačemu jeziku. Tudi meni semkaj sta se javila dva fanta, a dokler nimamo lastne strehe in lastnega misijona, nima smisla, da bi misli naju, ker bi jih, če bi prišla, usposobil ne za laiške, ampak za „lačne“ misijonarje...

Za konec leta upam, da se bomo že preselili na svoje. Če ne pridemo do vode, bomo pač gradili kot v Aramiriju prvo leto: iz bambusa in slame. Lastniki zemljišča, kjer smo sedaj, nameravajo zemljišče nazaj, brez nas, ker imajo z zemljo druge načrte. Novih sirot zaradi tega nismo sprejeli, kajti fantom, ki so že pri nas, želimo pred našim odhodom preskr-

beti zaposlitev v kakih službah in jim preskrbeti najpotrebnejše orodje, da ne bodo spet šli na cesto, s katere smo jih pobrali in rešili.“

V naslednjem pismu nam br. Joško Kramar tole piše:

„Z našim delom za novo postojanko še zaenkrat nismo prišli nič naprej. Bog ima že svoj prav. Morda je zemljišče, na katerem smo mi in naša sirote sedaj, prelepo za naše skromno delovanje. Težave so vedno iste: Da ne najdemo talne vode, brez te pa nima pomena začeti s kakršnokoli gradnjo. Vsekakor bomo tu v sirotišnici le še do konca leta. Zdi se mi, da bo treba najeti kako stanovanje v bližini mesta in od tam skrbeti za izgubljeno mladino, ki je na robu družbe in jo nevarnost za mirno življenje prebivalstva.“

A Z I J A

TAIWAN

S tega otoka ob celinski Kitajski, ki se je preje imenoval Formoza, zdaj pa Taiwan, se nam je oglasil duhovnik maryknolske družbe FRANC REBOL in nam je povedal marsikaj o svojem obisku slovenske domovine, ki jo je obiskal po dolgih desetletjih skupaj s svojim bratom iz Clevelanda, ki je škofijski duhovnik:

„Pozdrav iz Taiwana! Meseca maja in junija sem šel na dopust in sem porabil priliko, da sem šel v Evropo in Slovenijo.

Po treh tednih bivanja v ZDA sva šla skupaj z bratom Tonetom v Španijo, kjer sva ostala deset dni. V Madridu sva bila gosta jezuitov, kajti moj brat je znan z njimi še iz časov, ko je študiral na Katoliški uni-

verzi v Washingtonu. Eden od patrov naju je peljal vsepovsod, da sva markisajk spoznala iz zgodovine in verstva Španije.

V Italiji sva bila najdalje časa v Rimu. Udeležila sva se molitve rožnega venca s papežem ob Marijinem svetem letu. Tudi sva sodelovala pri maši na vigilijo Binkošti na trgu sv. Petra. Rim je res lepo in zgodovinsko mesto.

Najbolj prijetno je bilo v Sloveniji. Živela sva pri sorodnikih v šmartnem pod šmarno goro in v Zgornjih Gameljnih. Vsi so bili sila gostoljubno do naju. V šmartnem sva v cerkvi sv. Martina somaševala z mons. Francem Mikužem in salezijancem Alojzijem Snojem; še z narodnimi nošami so naju sprejeli. Jaz sem bil pač prvič v Sloveniji po štiridesetletih letih, kar sem od tam z starši odšel. Obiskala sva celo Slovenijo in tudi v Medjugorje sva šla na božjo pot. V Ljubljani na Rakovniku sem se srečal z bivšim kitajskim in vietnamskim misijonarjem Andrejem Majcencm, ki sem ga bil na Formozi spoznal. Na mojo rojstno deželo imam zelo lepe spomine.

No, zdaj sem pa že nazaj na mojem misijonu in pri običajnem misijonskem delu.“

DR. JANEZ JANEŽ, laiški misijonski zdravnik v veliki, vedno večji kamilijanski bolnišnici v Lotungu na Taiwanu, nam je zadnje čase večkrat pisal in tudi to in ono fotografijo poslal. A vedno pripominja, da to, kar piše, je le za prijatelja privatno, ne za javnost. Vendar nam je dovolil kratko omeniti in s slikami ilustrirati vsaj slavje 50-letnice njegovega zdravniškega poklica in delovanja, ki služujemo se njegovega dovoljenja in v prednjem delu lista objavljamo slike in njegovo poročilo o tem dogodku. O drugih zadevah življenja na Taiwanu in o prehodu Hong Konga

v meje rdeče Kitajske, nam pa piše v pismu z dne 2. julija 1987 tole:

„Vse pričakuje tisto leto, ko bo Hong Kong postal rdeč. Pri nas na tem otoku zelo skeptično gledajo na obljube o svobodnem sožitju tamkaj tedaj, kajti rdečim nič ne zaupajo. Hongkonške verske organizacije, posebno katoličani, pričakujejo tisti čas tudi v nemajhni negotovosti. Včasih me obišče kak misijonar, ki gre na celino in upa, da bo mogel priti tam v stik s tamkajšnjo Cerkvijo. Ljudje, ki ne poznajo rdečih, so manj pesimisti, a mi, ki jih poznamo, smo so večina pretekla v misijonih. Po-realisti...“

HONGKONG

Od tu nam je tamkajšnji salezijanski duhovnik STANKO PAVLIN od srede junija pa do zdaj pisal tri pisma, v katerih nam med drugim tudi pove, kako je skušal romati na grob sv. Frančiška Ksaverija na celinu.

Prvo njegovo pismo je z dne 16. VI. in nam v njem med drugim tole pove:

„Te dni tu kitajski starši iščejo, kako bi dosegli kako prosto mesto v katoliških šolah za svoje otroke, pa prihajajo tudi k meni in drugim sobratom, da jim napišemo kako priporočilo za katoliške šole. Žal, vsi ne najdejo mesta v katoliških šolah.

Naši kitajski sobratje po vrsti odhajajo obiskat svoje na celino. Tako tudi naši bogoslovci pripravljajo romanje na otok Sancijan, kjer je umrl sv. Frančišek Ksaverij, ki je želel prodreti na veliko Kitajsko, potem ko je že evangeliziral na Japonskem.

Vsa katoliška skupnost je v napelosti glede leta 1997, ko ima priti Hongkong pod rdečo oblast. Na praznik Sv. Trojice je mladina po vseh katoliških cerkvah v Hongkongu delila pred zadnjim mašnim blagoslo-

vom anketne pole, katere so vsi v cerkvi morali izpolniti, to vse v pogledu tega, kar pride po letu 1997. Tukajšnji katoličani se zavedajo, da so pred negotovo bodočnostjo.“

V naslednjem pismu z dne 17. avgusta po misijonar Pavlin tole poroča o svojem potovanju na otok smrti sv. Frančiška Ksaverija:

„Zadnje dni julija sem bil na Kitajskem. Bilo nas je vseh skupaj 33 oseb, dva duhovnika, se pravi jaz in moj kitajski sobrat Tang, ostali pa naši bogoslovci. Radi tajfuna, ki je tiste dni divjal tam okrog, nismo mogli potovati naprej z avtobusom, ker so bile poplave, zato smo porabili priliko, da smo obiskali postojanke bolj proti severu. Tedaj smo se srečali z škofom X, ki nas je prav lepo sprejel in povsod vodil, kjer je bilo za nas kaj zanimivega. Ker je bil ta škof z nami, smo mogli celo maševati v lepih cerkvicah; maševali smo po novem obredniku. Zadnji večer je maševal tudi škof in midva sva z njim koncelebrirala. On je maševal po starem in v latinščini, midva pa v kitajščini po novem. Eden iz naše skupine je bil bralec, dočim sem jaz bral evangelij po kitajsko. Za tamkajšnje katoličane, ki so bili večinoma mladi in otroci, je moralo biti vse zelo zanimivo. Na vsaki postojanki so nas tamkajšnji katoličani počastili s čajem in sadjem. Vozili smo se na dolgo in široko, kot da bi se vozili po celi Sloveniji. Vsa ta pokrajina bi spadala pod škofijo Makao. Škof X in vsi duhovniki, ki smo jih srečali, so bili posvečeni v Macao še v prejšnjih časih. Vsi so morali skozi trpljenje, ječo in prisilno delo in sedaj pasejo čredo, kakor pač morejo in kar jim je dovoljeno.

Razmere se zboljšujejo zelo zelo počasi, vendar se zboljšujejo, zato — upajmo. Mi smo vedno maševali zvečer po večerji, kajti to je najprimer-

nejši čas, da se kristjani zberejo skupaj: čakali so nas vedno v cerkvi, molili rožni venec in prepevali Marijine pesmi. Marijin kip je stal vedno ob glavnem oltarju, Ona bo zmaga!a tudi tukaj, kajti Kitajci jo imajo radi.“

V tretjem pismu z dne 27. VIII. pa nam Stanko Pavlin SDB poroča o obisku salezijanskega vrhovnega predstojnika sobratov na Kitajskem:

„Naš vrhovni predstojnik Evgenij Vigano in njegov brat Angel Vigano, ki je provindijal lombardske province salezijanske družbe, sta potovala v Peking in iz Pekinga na nekdanje salezijansko misijonsko področje v Kwangtungu. Njuno potovanje so držali v tajnosti, tako da smo tudi mi v Hongkongu zvedeli za njuno pot, ko sta bila že tu med nami po povratku. Generalni predstojnik je o tem potovanju predaval vsem nam sobratom. Za nas je posebno zanimivo to, da sta popotnika v pekinški katedrali Brezmadežne v nekem kotu pokleknila in molila že prej pripravljeno molitev k Materi božji, ki sta ji priporočila vso našo kitajsko provinco in posamezne salezijance, pa naše bodoče delo na Kitajskem.“

V Hongkongu živi in deluje tudi kanosijanka S. ANICA MIKLAVČIČ, ki nam je od tam pisala dne 6. avgusta, ko med drugim pravi:

„Hvala Bogu, da sem jaz po značaju vedrega zadržanja, kar mi zelo pomaga pri delu apostolata, posebno v tej niši, v katero pride toliko ljudi, ki radi govore z menoj, ker sem stara misijonarka in znam mandarinščino, japonsščino in jim po kitajsko tu in tam kaj veselega povem. S. Brilej s Taiwana je odšla v domovino za vedno in ne pride več nazaj, kajti njih družba je dala tisto hišo, v kateri so delovale, župniku nazaj.

Molimo za poklice! Zdi se, da sedaj Kristus kliče tudi na Kitajskem. Bra-la sem, da je 25. marca vstopilo v

novicijata v Pekingu 12 deklet s slovesnostjo, ki je bila v katedrali; sprejel jih je ob polni cerkvi sam škof. Kako si želim nazaj na Kitajsko!"

INDONEZIJA

Uršulinka s. DEODATA HOČEVAR nam od tam piše koncem maja letos; poroča, da je že dobila „Misijska obzorja“, in upa, da se bo po tem listu misijska misel razživevala v dušah slovenske mladine. Ko smo jo prosili, da naj nam opiše srečanja z misijonarko Ksaverijo Pire, katera je lani umrla v Bangkoku, je odgovorila, da kaj takega pač ne bo mogla storiti, saj je že 36 let v Indoneziji in ne na Tajskem; sestro je bežno srečala le tedaj lani, ko se je vračala preko Bangkoka v Indonezijo. Seveda, tedaj je bila pokojna misijonarka še polna življenja in vsa čila. Misijonarka sporoča, da se j'm je v juniju spremenilo provincialno vod-

INDIJA

Iz Severne Indije, kraj Dimapur, se nam je koncem julija oglasil salezijski duhovnik PAVEL BERNIK, ki se (kot drugi misijonarji, česar pri vsakem ne zapišemo) zahvaljuje za denarno pomoč. Tudi on je prejel prvo številko „Misijskih obzorij“. O tem novem misijonskem listu, ki izhaja v Sloveniji, pripominja misijonar sledeče:

„Novi misijonski list se je pojavil v živih barvah in moderno urejen. Pa vendar bomo mi, starejši misijonarji „Katoliške misijone“ pogrešali. Odločitev, da prenehate z izdajanjem, je razumljiva, a ne razveseljiva. Osebnost se „Katoliškim misijonom“ srčno zahvalim za to lepo povezavo z menoj, ki je trajala nad pol stoletja.

Malo pozen sem to pot z odgovorom na Tvoje pismo. Med tem sem se namreč podal na 3.000 km dolgo pot v Madras, kjer sem obiskal spe-

cialista za očesne bolezni. Odkril mi je na očeh mreno, ki mi cvira gledanje. Operiran bom čez kakih pet mesecev, ko bo mrena bolj „zrela“. Prav v onih dneh, ko sem bil v Madrasu, se je naš Ivan Kešpret pripravljel, da gre domov na obisk. Navzoč sem bil pri poslovljni večerji in sem mogel s Kešpretom „trčiti“. Tudi sobrat Ludvik Zabret se nahaja na dopustu v domovini, kakor si že obvestil bralce v KM. Sam sem bil doma leta 1984, ko sem obhajal petdesetletnico odhoda v Indijo. Če me Bog ohrani v življenju še toliko časa in če bom pri zadostnih močeh za to potovanje, bom mogoče obiskal domovino o priliki moje zlote maše, kar bo čez sedem let. Vse je pač v božjih rokah.“

Daleč spodaj v Bengaliji pa deluje Hči Marije Pomočnice, s. TEREZIJA MEDVEŠČEK, ki nam je najprej iz indijske Marijine božje poti Bandel, kjer je tedaj delovala, poslala v angleščini pisano pismo, in sicer tedanjemu tajniku Misijskega krožka v Slovenski vasi, zanvaljujoč se za paket rabljenih oblek, ki jih je krožek poslal njenemu misijonu. Kasneje nam je misijonarka dne 11. VIII. pisala z misijona v kraju Dum Dum, kamor je bila prestavljena. V tem pismu tole pove:

„Kakor vidite, Vam ne pišem več iz lepega Bandela, pač pa iz Dum Duma nedaleč od Bandela, samo kako uro avtobusa vožnje stran. Prestavljena sem v ta kraj, kjer sem že preje delovala sedem let, tako mi je vse znano.

Kakor povsod v Indiji, imamo tu šolo za otroke vseh različnih ver in kast. Hvala Bogu, število katoliških učencev je kar lepo, saj župnija šteje nad 1.000 katoliških družin. A kot povsod v Indiji so tudi tu katoličani bolj iz revnih slojev, a tako se je pričela tudi prva Cerkev. So pa ti katoličani zelo pobožni in prihajajo,

prav posebno ženske, vsak dan k maši, ob nedeljah je pa cerkev kar trikrat napolnjena. Lepo apostolsko delo je obiskovanje družin, na ta način dobimo pravi pojem o njih stanju. Sestra dcmačinka je s pripravo za krste in druge zakramente zelo zaposlena.

Dobila sem prvo številko „Misijonskih obzorij“, ki je res bolj kot zanimiva. Upam, da nam bodo tudi gmotno kaj pomagali, kakor ste nam Vi iz Argentine.

Hvala Bogu, glede zdravja se ne smem pritoževati, v preteklosti sem bila pač večkrat pri zdravniku. Dela nimam preveč v svojih letih, so pa predstojnice poslale na misijon več mladih sester, ki so zelo delavne.“

IRAN

Iz te države nestrpnega islama nam iz Teherana piše usmiljenka s. CECILIJA RODE dne 17. julija:

„Dolgo časa je, odkar sem Vam pisala, skoro leto dni. Položaj zame je vedno isti. Sem tu brez dovoljenja za delo in bivanje, kar je zelo nerazumljivo vsem, ki imajo opraviti z mojimi dokumenti. Včeraj sem bila na primer na argentinskem poslaništvu, pa mi je bilo rečeno, da so pri iranski vladi intervenirali, naj vendar rešijo moj položaj, a doslej niso dobili odgovora.

V deželi sem zdaj ilegalno od februarja 1986. Tudi apostolska nundiatura intervenira. Zanimivo je dejstvo, da so vsi tisti, ki so že pred menoj prejeli nalog, da odidejo iz dežele, petnajst jih je bilo, že odšli, le jaz še ne morem oditi. Pripravljena sem, da odidem, kadar hočejo, delam pa tako, kot da bi za vedno ostala tukaj.“

A F R I K A

ZAIRE

V prednjem delu lista je objavljen

dopis škofijskega duhovnika Toneta Pačnika, pa tudi odličen članek o obredih ob smrti v notranjosti te dežele, ki ga je napisala Kristusova sestra MOJCA KARNIČNIK, ki je tedaj še delovala na misijonu Kole, in katerega objavimo v naslednji, zadnji številki „Katoliških misijonov“. Ta ista sestra pa nam je pisala tudi pismo, in sicer sredi meseca maja, ki ga v naslednjem objavljamo:

„Vaše pismo je to pot prišlo prej kot v enem mesecu. Prisrčen Boglornaj zanj in prav tako za priložene čeke, ki sem jih poslala v Kinshasa in upam, da ne bo težav z izplačilom. Sicer pa „zair“, naša državna valuta, kar naprej drsi nizdol. Od lani do letos je bila že skoraj 100% devalvacija. Ko človek pride v mesto, se kar zgrozi nad cenami. Kg sladkorja stane na trgu že 120 Z. Naše sestre-zdravnice pa imajo mesečno plačo 400 Z! To seveda ni plača vseh zdravnikov, ampak samo misijonskih. Domači zdravniki zaslužijo do 10.000 Z na mesec. Zato bi mi misijonarji brez podpore od zunaj ne mogli nadaljevati s svojim delom.

To je zadnje pismo, ki Vam ga pišem iz Koleja. Premeščena sem na drugo misijonsko postojanko, in sicer v novicijat naše kongregacije. Nahaja se prav blizu Kinshase. Moje delo na novi postojanki bo dvojno: v skupnosti sami sodelovanje z magistro novink, izven doma pa v vodenju Doma duhovnih vaj očetov jezuitov, ki se nahaja tam v bližini. Imenujejo ga „Duhovni center“. Želeli so, da bi z delom pričela že v juniju, a ker jaz mojega tukajšnjega dela ne morem kar takoj prekiniti, smo se zmenili, da pričnem julija ali avgusta, vsekakor bo to med počitnicami. Kole ne zapuščam rada. Tako srečna sem tukaj v „džungli“, med temi preprostimi ljudmi in v svojem pastoralnem delu med njimi. Pa saj

Brat Ivan Kešpret (z očali) med sodelavci salezijanske tiskarne v Madrasu, ki jo on vodi. Zdaj je na dopustu v domovini.

Vi dobro veste, kaj je redovna pokorščina. Misijonarji se tudi ne smemo preveč „zakoreniniti“ na enem kraju; vsak čas moramo biti pripravljeni, da odidemo tja, kamor nas pošljejo.“

Iz kraja Iboko, kjer deluje lazarištvski brat Marcel Kerševan, nam je pisal koncem maja škofijski duhovnik JOŽE ŠÖMEN, ki tudi tam misijonari. Iz njegovega pisma navajamo sledeče vesti:

„Pred nekaj dnevi sem prejel Vaše pismo, v katerem sporočate, da ste poslali zame 500 USA dolarjev v Bruselj. Naš tamkajšnji misijonski ekonom mi je tudi že sporočil, da je denar prejel. Naj Bog obilno povrne Vam in vsem dobrotnikom, ki žrtvujejo za misijone!

Tudi brat Marcel je prejel Vaš dar, pa me je prosil, naj se Vam tudi v njegovem imenu zahvalim. O bratu

Marcelu še najbrže n'šte zvedeli, da je imel nezgodo. Dne 21. januarja je v delavnici padel in se močno udaril na desnem kolku. Okreva zelo počasi. Dolgo sploh ni vstal s postelje, sedaj pa s pomočjo bergel včasih gre v cerkev in v jedilnico. Ker je delavnica blizu njegove sobe, gre vanjo vsak dan. Opazuje delo, ki ga je dolga leta z veseljem opravljal, in vanj uvaja nekega domačina, pred vsem z razlaganjem, kajti moči za delo pač nima več veliko.

Ob prenehanju „Katoliških misijonov“ in pojavu „Misijonskih obzorij“ naj imamo pred očmi, da ni pomembno ime lista, ampak duh, ki iz njega veje. Močno upam, da bodo ljudje okrog „Misijonskih obzorij“ nadaljevali Vaše delo in storili vse, kar bo v njihovih močeh potrebno za rast božjega kraljestva!

V Iboko „pobiramo pridelke“... V tem času po več vaseh podeljujemo

zakrament svetega krsta, na kar so se katehumeni pripravljali skoraj dve leti. Med njimi je veliko šolskih otrok. Hkrati pregledujemo, kje so šibke točke v katehezi. V središču, na misijonu Iboko poučuje verouk tudi misijonar Jan in to se precej pozna ob koncu ciklusa, kajti tam je znanje nekoliko višje kot po drugih vaseh. Te vasi obiskujem jaz in to opažam. A problem ni lahko rešljiv, kajti naši katehisti imajo zelo šibko izobrazbo, kakor je tudi njihova duhovna formacija bolj revna.

Po naših močeh bomo skušali stvari izboljšati. Lani smo prvič organizirali enotedenski tečaj za naše katehiste. Povdarek je bil pred vsem na vsebini njihovega učenja. Letos pa se bomo posvetili v prvi vrsti njihovi osebni duhovni rasti. To bomo imeli v mesecu juliju. Upam, da bo to naše prizadevanje za ostvarenje pogojev dobre evangelizacije Bog blagoslovil tudi na priprošnje vernikov v svetu, posebno slovenskih.“

S prvimi novicami se je oglasil kmalu po prihodu v Ruando salezijanec **DANILO LISJAK**, ki pa zdaj deluje na severu Zaira, kar blizu Rwande:

„Verjetno mi gre vseeno bolje, kot je šlo g. Majcenu, ko je prvič stopil na kitajsko zemljo. Salezijanec vedno pride domov. Tako tudi jaz. Že na letališču sta me sprejela dva „črna“ sobrata. Kmalu nato me je objel hrvaški sobrat Sebastijan, ki obiskuje tečaj domačega jezika. Bratski sprejem je bil v glavni hiši in nato čez dva dni tukaj v Butare, kjer smo samo štirje sobratje. Ravnatelj je Kanadčan. Drugi sobrat, starejši duhovnik, je hkrati moj profesor. Pravi asket, sveta duša. Tretji je pomočnik, domačin, črn, visok in žilav. Ima 20 ur verouka na šoli v mestu (bolj naši vasi podobno). Kot četrti se je prikla-

til še en Lisjak, ki postaja vse lažji. Torej mednarodna skupnost.

Hiša je malo iz centra, na obrobju grička. Je nova. Zgrajena je bila za semenišče, malo in veliko. Ima vsega skupaj 12 sob za gojence. V Rimu so mislili drugače in tako bodo odšli, če bodo, v Zaire-Lubumbashi. Škofija nam je tudi dodelila novo župnijo s 14 tisoč prebivalci. Cerkev ki je v izgradnji, je v neposredni bližini naše sedanje ustanove. Tako bo ta hiša čudovito izhodišče za pastoralno delo.

Sedaj imam učenje francoščine za prvo nalogo, potrebna je tudi aklimatizacija in bdenje v Gospodovem dvoru. Na višini 1750 metrov se počutim vsaj tako dobro kot na Uskovnici ali Jezercih. Noči so hladne.

V sosednji baraki ječi afriški človek, simpatičen in bister, vendar obsojen na skromnost, večno podhranjenost. Biti tukaj pomeni zanj upanje in zagotovilo božje ljubezni, ki se sklanja po dobroti kristjanov vsega sveta k njim in jim daje večno 'preživetje'."

Danilo se je tedaj večkrat lahko srečal z misijonarjema Jožetom Mlinaričem in Gustijem Horvatom v Burundiju.

„Bivanje v Rukagu (Burundi) pri Jožetu in Gustiju je zgodba zase. Če bi imel čas, bi napisal roman. V domovini smo bili vse preveč skeptični in nezaupni do njihovih poročil. Sedaj, ko sem sam videl, lahko rečem, da sta misijonarja prava misijonska asa. Kako klena, vesela in tudi tekoča je beseda misijonarja Jožeta. Kot da je rojen v Rukagu. Kako ju imajo vsi ljudje radi. Kljub nič kaj rožnati situaciji sta pogumna, vesela in zagnana. Izgon čakata delavno in že stvari tako urejata, da bi prepustila domačinom, če bodo hoteli priti iz varne Rwande. Jože je neopazno obhajal 15-letnico svojega misijonarstva.

Novi salezijanski misijonar Danilo Lisjak, ki je v začetku delal v Rwandi, odkoder je obiskal tedaj še ne izgnana sobrata, zdaj je pa na severu Paira, a blizu Rwande.

Je misijonar velikega srca. Njegovo delo v Burundiju bo ostalo neizbrisno. Zgradil je sedem cerkva (za od 500 do 2000 ljudi), veliko šol na podružnicah. Njegova umirjenost je bila zares apostolsko predrzna. „Brat vseh revežev in zapostavljenih“, mi je Gusti prišepnil na uho. Dan pred božičem so revežem razdelili več kot tono fižola. To so storili že enkrat v novembru, ker so se bali, da jih izženejo, pa so naredili tako kot sv. Lovrenc.

Svojevrstno avanturo, pot v neznanost, sem začel 22. decembra. Naslednji dan smo imeli pravi „slovenski božič“ v Afriki. Prinesel sem steklenico pravega tokaja. Skoro do dveh zjutraj smo klepetali. O vsem. Novice iz domovine sem počasi drobil.

24. decembra je bila na vrsti še zadnja izpopolnitev afriških jaslic in hlevčka, ki smo ga postavili že prejšnji dan. Namesto smrek smo postavili banane. Gusti je kar malo zredčil vrt. Popoldne so prišli reveži, kakih tristo,

v skupinah z gričev po fižol in veliko milo. Eno uro so bili najprej v cerkvi, nato se je začela daritev.

Z Gustijem sva imela polnočnico na 8 km oddaljeni podružnici. S tistega griča jih je prišlo okrog 2000. Ples, bobni, krst. Dlje kot dve uri je trajalo. Začeli smo že ob treh, ker ni elektrike in je ob šestih že noč. Kljub težavam na poti sva še vedno prišla pravočasno, ker krščenca in botrov še ni bilo tam. Ker oni nimajo ure, je boljše, da je tudi misijonar nima. Najboljša orientacija je sonce, če je. Izračunal sem, da je bilo na vsakem kvadratnem metru vsaj deset otrok. Glava pri glavi. Lepo je potekalo. Gusti mi je rekel, da je pridigal o veselju in da me je predstavil kot svojega brata, ker sem močan. Radi imajo močne, ker si mislijo, da ne bo dosti stroškov z njimi, ker imajo velike rezerve!

Na božični večer se nas je dvanajst zbralo pri sestrah dorotejkah. Lepo ozračje. Na božič se je ob petih zjutraj oglasila budnica v zvoniku. Bobnarji so začeli na vse pretege tolči in vmes so vriskali. Kar debelo sem je to. Mislim sem že, da je prišla vojna 8 km oddaljeni podružnici. S tistega griča jih je prišlo okrog 2000. ska ali kaj strašnejšega. Končno sem le ugotovil, da naznanjajo praznik. Gusti je takoj odšel na podružnico, kjer je imel izredno slavje z 21 krsti.

Drugi smo bili doma, kjer je bila cerkev trikrat polna samo dopoldne. Računam, da je bilo prek petnajst tisoč obiskovalcev. No, zrak ni bil najbolj rožnat, pa se človek vsemu privadi. Pemagal sem pri dveh mašah. Ni manjkalo plesa in bobnov ter vesellega petja.

Po božiču smo si ogledali novo elektrarno, ki so jo zgradili Nemci, in čudovit čajni nasad ob umetnem jezeru. Prav na robu pragozda smo se še skupaj slikali. Ogledali smo si

tudi tovarno čaja na enem od visokih gričev. Lepe in dragocene stvari, za katere jim predsednik na otvoritvi v oktobru ni rekel niti hvala, ampak je vse pripisal revolucionarnim dosežkom. Tako je, če dobiva laž prednost pred resnico. In v takšnem okolju je nevzdržno delovati, zato že kar čakajo dan, ko bo treba stresti prah s sandalov. Reveži bodo še večji reveži in bodo začeli umirati od lakote. Pigmejci pa sploh niso ljudje že sedaj, razen v cerkvi.“

(Iz „Salezijanskega vestnika“)

Danilo Lisjak je bil že premeščen na misijon na zairski strani, a čisto blizu Rwande.

SLONOKOŠČENA OBALA

Eden od dveh bratov Bajec iz koperske škofije, ki sta oba škofijska duhovnika, PAVEL BAJEC, nam je pisal 15. julija 1987:

„Vaš dar bom porabil za naše zapornike v Lakoti. Kolikokrat za las uide smrti ta ali oni zapornik, ki je bolan ali sestradan, prav po zaslugi naših dobrotnikov. Naredimo, kar moremo. Sicer bi se morali kristjani sami bolj zanimati za te probleme. Tu je vsak zapornik v ljudskih očeh zločinec in je bolje, da umre. Zato se ljudje ne zanimajo za njihovo trpljenje. Največji reveži med zaporniki so seveda tujci, ki nimajo nikogar, in teh je veliko.“

V tej državi pa deluje poleg Pavla Bajca in njegovega brata Ivana, ki je na študijskem dopustu v Evropi, še pet Slovenk na misijonu Fresco, štiri sestre Frančiškanke Brezmadežne in laiška misijonarka Branka Kladnik. Tudi od teh sester imamo nekaj glasov, ki jih v naslednjem objavljamo:

Misijonska zdravnica s. dr. ANICA STARMAN nam piše 11. julija sledeče:

Nad Zairom leži takozvana Centralno-afriška republika, v kateri deluje nam dobro znani slovenski frančiškan p. Hugo Delčnjak. A v tej deželi deluje še drug slovenski misijonar, kapucin p. Placid Prša, katerega sliko prvič objavljamo.

„V Frescu se je naša skupnost pomladila, saj se nam je pridružila s. Monika (op. ur.: sestra domačinka, ki je prišla iz Braziliije, kjer je opravila novicijat). Tako nas je zdaj kar šest sester in od tega štiri Slovenke in pa laiška misijonarka Branka Kladnik. Lepo nam je, ko se ob koncu tedna vse skupaj dobimo v Frescu ali v Gbagbamu.

Naš župnik je šel na počitnice,

poskrbel pa je, da je eden njegovih prijateljev-duhovnikov prišel v Fresco ga nadomestovat, ker drugače bi bili kar 4 mesece brez maše.

V bolnišnici je vedno dovolj bolnikov. Prostori so premajhni, stene se pa ne dajo razmakniti... Skušamo cepiti proti otroškim boleznim kar največ otrok. Prebivalstvo pogosto potuje in je ljudi težko najti vsaj enkrat mesečno doma.

V zadnjih dveh mesecih je tudi več podhranjenih otrok, ljdje imajo premalo hraniv, ker zaloge so pošle, novi pridelek pa dozori šele konec julija ali v začetku avgusta. Letos, čeprav v deževni dobi, zelo malo dežuje in pridelek bo minimalen.

Darove, ki ste nam jih poslali v teh dneh, bomo porabile pred vsem za nakup zdravil in za dijake. Večkrat pa je treba v nujnih primerih priskočiti na pomoč tudi, ko je treba koga hitro prepeljati do najbližje kirurške bolnišnice, katera je pa od Fresca oddaljena 120 km. V Divomera bolnik sam prispevati za operacijo in za vse drugo; za rokavice, bombaž, injekcije, antibiotike in pomirjevalna zdravila, tu, kjer ni socialnega zavarovanja.“

Tudi nazadnje došla sestra, s. HERMINA NEMŠAK nam je pisala, in sicer 22. VII. iz kraja Yopougou, kjer je delala duhovne vaje:

„Duhovne vaje so tudi za nas misijonarje velikega pomena, da nekoliko globlje pogledamo v svojo notranjost ter se še bolj poglobimo v Njega, katerega veselo oznanilo oznanjamo. Hkrati pa je teh osem dni prilika za molitev in tišino, kjer prisluhnemo Svetemu Duhu. V to molitev ste vključeni tudi vsi misijonski prijatelji, saj bi nam bile brez Vasšega sodelovanja roke na terenu kot zvezane.

Veroučno leto smo zaključile z duhovnimi vajami v štirih skupinah. Me smo sejale, zdaj je čas, da zalivamo z molitvijo in žrtvijo, Bog pa je tisti, ki daje rast.

Letos v počitnicah ne bomo imele dela z gradnjo hiše, kot je bilo to lani, a nam kljub temu dela ne bo manjkalo. Župnik je odšel na dopust, v njegovi odsotnosti bomo skušale malo urediti župnišče. Prav tako je treba v dijaškem domu marsikaj popraviti in urediti. Tako čas hitro be-

ži. V letošnji deževni dobi junija in julija ni bilo skoraj nič dežja. Riž je obredil le v nižinah, druge pa je samo slama. Zaradi suše tudi pridelek kave in kakava slabo kaže. Že sedaj je stiska, kaj bo šele pozneje. Zaupanje v Boga, ki za nas skrbi, nas opogumlja.“

ZAMBIJA

Iz te dežele imamo več pisem takajšnjega misijonarja iz Mumbwe, RADKOTA RUDEŽA S.J. Iz njih povzcamo tisto, kar je za nas vse zanimivo. Pisma so od srede februarja pa do 11. VI., tega leta:

„Naš nadškof je imel nesrečo: zletel je s ceste in v drevo. Tri ure je bil v nezavesti. Državni predsednik dr. Kaunda mu je poslal svojega zdravnika. Nadškof pri nesreči ni dobil nobenih posebnih telesnih poškodb. Kmalu je zapustil bolnišnico, zdaj pa je prišel k nam na počitek. Sicer tudi drugače rad prihaja k nam: v dveh letih je bil enaindvajsetkrat.

Zdaj imamo v Mumbwi fanta, z imenom Cornelio Mwale, ki je ravno končal gimnazijo in bo maja meseca vstopil k jezuitom. Je delaven, pobožen in pastoralno navdihnjen. Ob sobotah katehizira v Mumbwi, ob nedeljah ga Mujdrica jemlje s seboj na svoje podružnice: na nekaterih ga pusti kar cel teden, da obiskuje ljudi in poučuje katehumene. In kar je za naš misijon še bolj važno: podaja nam prikaz duhovnega življenja podružnice. Bog mu daj stanovitnosti!

Danes bi bil moral na podružnice, pa sem odložil na jutri. V sredo me je namreč še enkrat napadla malarija (ne jemljam zdravil proti njej!). Sobrat Mlakar mi je dal dve tableti Fansidar, ki na meni zelo učinkujejo. Še isti večer sem bil kar dober. Tako tudi včeraj in danes.

— — —

Prejšnja dva tedna sta bila res

zanimiva. Najprej škofovo pismo, da bomo iz Mumbwe še naprej upravljali dušnopastirsko Nampundwe, kjer so rudniki in kjer je danes lepo mlado naselje: Okoli 200 novih hiš, lepo različno pobarvanih. Naše zemljišče je ravno v sredi med njimi. Naša cerkva je najskromnejša, naša „hiša“ pa, tako funkcionalno kot na zunanaj, kot kako strašilo.

Kmalu za tistim škofovim pismom je prišlo drugo: Birma bo v Nampundwe 21. tega meseca marca. Sem šel tja in ostal deset dni, popisal 130 družin, na oklicih je 7 parov, birmanci se pripravljajo v dveh skupinah. Vpisanih jih imam 35, a jih bo lahko še več.

Ob naši cerkvi so še tri, ki so vse večje od naše: pentekostalci, sobotarji in Zambijska cerkev, na drugem koncu so pa jehovci, ki so tam kar močni. Pentekostalci so kar grabežljivi; dosedaj sem naletel le na eno katoliško družino, ki je prestopila k njim, a mislim, da jih je kar precej. Oni imajo pač svoje pastirje „na licu mesta“, ker živijo med njimi. Sedaj imam v Nampundwe mašo dvakrat na mesec, in sicer dve zaporedni nedelji, da morem ostati med njimi skozi 10 dni.

Drugo imenitno delo so takozvane Sekcije. Te skupine so se sprevrgle v „biblične krožke“. Vzel sem jih v roke osebnost in zdaj spet postajajo prave temeljne krščanske skupnosti, kjer molimo rožni venec, govorimo o naših družinah in o zakramentalnem življenju, na katerega so pozabili ter so se krepko „poprotestantirali“.

Naslednja velika novica je, da je belgijska agencija že poslala denar za organizacijo bolnišnice v Nengom. Organizacija bo prispevala dve tretjini, Stanko Rozman, ki se za stvar zavzema, pa ostalo tretjino. Stvar ni tako enostavna. Provincial je sklical širši posvet v tej zadevi, na katerega

Ena od sester frančiškank Brezmadežne v Frescu, s. dr. Anica Starman, ki tamkaj vodi državno bolnico, zraven pa skrbi za krščansko evangelizacijo v njih dijaškem konviktu.

so bili povabljeni Rozman, Mlakar in Mujdrica. Bolnica bi bila pač lepo socialno delo, a to vsekakor ni naša prva dolžnost. Seveda bi Nangoma z bolnico postala središče. Marca, ko to pišem, še ni dokončnega sklepa.

— — —
 Kljub vsem težavam je bila v rudniškem kraju Nampundwe birma. Škof je napovedal svoj prihod za ob desetih v soboto, 21. marda, prišel je pa že ob osmih. Ker je bil ravno pri meni predsednik župnijskega sveta, sem škofa kar njemu izročil. Kmalu so se zbrali še drugi člani župn. sveta in škof si je v njih spremstvu ogledal celotno naše zemljišče, 180-krat 80 metrov. Ljudje so teren lepo očistili, preslikali cerkvo in sobo za sestanke in škof je bil kar zadovoljen in dobre volje. Točno ob desetih je v procesiji šel v cerkev. Med potjo sem mu izrazil, da je „Zambijska združena Cerkev“ zaprosila, če bi tudi oni smeli sprejeti nadškofa. Škof je res lepo pridigal in kramljal izpred oltarja z verniki. Birma je gladko potekla ob 33 birmancih.

Škof je nameraval takoj po maši hiteti v Mumbwo na kosilo (162 km daleč), pa je pristal na željo, da ostane med ljudmi, sprejel njih darove in se je kar raznežil, govoreč z ljudmi v štirih jezikih, ter končno prisedel h kosilu, ki je nudilo kokoš z rižem.

Zambija je še vedno dežela miru in velikega naravnega, predvsem rudniškega bogastva. Ne doseže pa kapitala za razvoj dežele; od drugod sicer pride ta ali ona pomoč, a se porazgubi v rokah posredovalcev in upravnikov. Zaenkrat je katoliška Cerkev visoko spoštovana in ima vso svobodo za delovanje, celo radijo in televizija sta ji na razpolago. Na univerzi, ki je imenitno kulturno središče, je krasna kapela, ki služi tudi protestantom.

Pišem v začetku junija. Včeraj nas je nepričakovano obiskal naš provincial. Vprašal me je, ali se bom poslužil možnosti, da grem na dopust, ki nam pripada vsaka štiri leta. Rekel sem, daraje še ne bi šel, kajti videl bi rad preje, kako se bo razvila podružnica v Nampundwe. Pa mi provincial pravi: Če res ne misliš iti letos domov, bi te rad uporabil za nadomeščanje nekaterih drugih, na primer misijonarja iz Itezyi, kakih 180 km od nas. Tam so tudi štiri misijonarke kombonijanke, ki ne smejo ostati same. Pristal sem. Njih pater je kar pogosto peljal sestre v Lusako na nakupovanje. Bom moral tako tudi jaz? No, provincial še ni odločil, da mene pošlje tja.“

JUŽNA AFRIKA

Od tu imamo najprej pismo br. VALENTINA POZNIČA iz Glen-Cowieja. Toži, da mu je bil denar ukraden in se priporoča za kako pomoč namesto tega, ker je le težko biti brez vsega. Ta misijonar je že nad 50 let v Afriki in bo vesel kakega cdi-

va od strani slovenskih misijonskih prijateljev.

Imamo pa tudi dve pismi od dveh oblatinj sv. Frančiška Saleškega, od štirih, ki tamkaj delujejo. Zadnjega maja nam je iz Keimoesa pisala s. BENIGNA ŠTEH, ki med drugim tudi tole pove:

„Tukaj sem srečna, kajti čutim in vidim, da sem v pomoč mladim sestram, ki me imajo radi. Dela je sicer veliko, a vse gre lepo od rok. Sestra prednica je črnka, zelo nadarjena za vodstvo mladine, veliko pomaga misijonarju pri katehezi. Vsak teden ima kakih sedem ur pouka krščanskega nauka v šoli v tistih razredih, kjer učitelj tega ne zmore. V nedeljo pa uči odrasle katehume. Danes smo imeli na misijonu birno, kar 130 jih je škof mazilil, med njimi 30 odraslih, ostali so dijaki od 15 do 16 leta starosti. Cerkev je bila nabito polna in veliko jih je stalo še zunaj nje. Škof je pridigal in v molitvi prosil Boga, naj razsvetli, potrdi, vodi in tudi za apostolski poklic izvoli med mladimi, fante za duhovnike, dekleta pa za redovno življenje.

Tu v Keimoesu smo tri sestre, želimo si še eno, da bi pomagala pri mladini. Na misijonu sta dva duhovnika, eden mlajši, drugi že zelo ostarel. Oskrbovati morata še nekaj zunanjih postojank. Keimoes je velika naselbina. Hiše so lepo zidane, po cestah in domovih je povsod elektrika, tudi imajo tekočo vodo. Draginja je velika. Ljudje so delavni, le nekatere muči alkoholizem. Na župniji delujejo organizacije: Vincencijeva konferenca, Marijina legija, Družba sv. Pavla, itd.

Naš novicijak v Koelenhofu lepo napreduje, vsako leto vstopi kakih pet deklet vanj, tako je upanje za delo naše družbe tudi za naprej. Hvala Bogu!“

Iz misijona Heirachabis pa nam

je sredi meseca julija pisala druga oblatinja, s. VINCENCIJA NOVAK:

„Tu zaenkrat še kar v miru delamo za neumrjoče duše. Veliko mladine pripravljamo za prvo sveto obhajilo. A v tem času je pač težko vzgajati.“

Misijonarka poroča, da je prejela „Misijonska obzorja“ in vabilo, naj bi poslala kaj za objavo, pa obžaluje, da nima ničesar na razpolago.

M A D A G A S K A R

Od tu nam 27. avgusta, z misijona Vohipeno v farafanganski škofiji piše FRANCE BUH C.M. o tem in onem:

„Tu in tam pomagam komu, ki je res pomoči zelo potreben. A je treba biti previden. Zadnjič sem pri maši videl moža, ki ni prej nikoli stopil v cerkev. Takoj po maši je pa poslal svojega malega sinčka prosit denar, da bi si kupil riža. Otroku sem rekel, naj reče očetu, naj pride pogledat „mompera“. Sem mislil, da ga ne bo, a je prišel in se takoj predstavil kot oče številnih otrok. Pred kratkim je bil operiran in ne more dosti delati. Dal sem mu malo denarja, a s pripombo, naj ne hodi k maši zaradi denarja, da Bog take molitve nima rad.

Naše laiške misijonarke se ti gotovo kaj oglasijo. Dr. Masletova je že prvi dan po prihodu začela z ordinacijami. Najprej obisk po vasi tam v Vangaindrano, obisk bolnišnice — groza! Trenutno je vseh pet laiških na kratkem dopustu - izletu pri sestri Pavlišič v Fort Dauphinu. Po vrnitvi bo pa ustanovljena nova laiška postojanka: RANOMENA. Francoski sobrat, ki se ukvarja s pohabljenici, se tudi resno zanima za slovenska dekleta; dve bi takoj dobile zaposlitev. To je tu v Vohipeno oziroma dva kilometra ven proti severu, ob asfaltu.

Še tri tedne, pa bomo dobili Jožeta Adamiča, prihodnje leto pa škofijske-

ga duhovnika Krmelja. Tone Kerin konča 27. septembra svoj novicijat in se pridruži Petru v Vangaindrano. Rado bo pa mogel bolj intenzivno zagrabit v Ankarani, kjer je deloval dolga leta Janko Kosmač, ki menda še vedno misli na ta misijon v domovini, kamor se je vrnil.

Naš škof se je vrnil ves navdušen nad slovensko Cerkvijo. Ves je bil ginjen, ko so ga v Kranju pozdravile iste tri deklice, ki jih je na svojem prejšnjem obisku on krstil. Po zaslugi našega vizitatorja prideta v našo škofijo tudi dva poljska sobrata, ki se gresta najprej, kot naš Jože Adamič, učiti malgaščine v Ambositro. Tako nas bo mladi rod kmalu „spodrinil“, saj istočasno napredujejo domači bogoslovci pod vodstvom našega Roka Gajška in v desetih letih jih bo že nekaj, da nas nadomestijo. Tu je potovanje po deželi vsako leto težje, radi obupno razoranih cest, podrtih mostov, itd.

Bo Argentina poslala kaj novih laiških moči? Naš dosedanji laiški misijonar, ki je prišel iz Slovenije, se nam počasi poslavlja. To je njegovo zadnje leto dela med nami. Jokali bomo za njim in gledali na obzorje, če se kak drug prikaže. Pošljite nam kaj!“

V Ranomeni že dalj časa deluje škofijski duhovnik KLEMEN ŠTOLCER, ki se bodo pri njem lotile laiškega bolničarskega dela laiške misijonarke. On nam je pa pisal prvega avgusta, a iz večjega mesta Fianarantsoa na visoki planoti, kajti je tam običal... Kako in zakaj, nam sam pove:

„Ni še tako daleč nazaj Veliki pe-tek, ko ste mi pisali ljubeznive vrstice in sporočili, da ste poslali denarno pomoč. Za vse prav lepa hvala!“

Po svoji slabi navadi Vam najbrže še dolgo ne bi odpisal, a se mi je pripetilo nekaj nenavadnega, kar me

je k pisanju napotilo: S Francetom Buhom sva šla v Tananarive sprejet zdravnicu dr. Masletovo in višjo medicinsko sestro Veider Marijo. Srečno sta prišli in sta dosedaj še zdravi. Vendar je na poti domov „zbolel“ moj avto. K sreči je bil France tudi s svojim, tako so mogli potovati naprej. Mene je pa doletel neprostovoljni dopust. Za deset dni sem tu v Fianarantsoi pri prijaznih jezuitih in čakam na rezervne dele za menjalnik mojega avta. Slabo kaže. Zelo dobro pa kaže glede moje pošte. K sreči vedno vlačim s seboj kakšnih 20 pisem, na katere že dolgo nisem odgovoril, in vedno upam, da bom kje zbolel ali se bo zgodilo kaj drugega nepredvidenega, da se bom lahko spravil k pisanju. To pot imam res glede tega ogromno srečo. Naši farani v Ranomeni so že vajeni vsega hudega, tako bodo že prenesli, čeprav me že tretji teden ni na spregled. Kje v Evropi na urejenih farah bi bil gotovo že preplah, če župnika meni nič tebi nič tri tedne ne bi bilo. Sicer imam že nekaj časa pomagača Lojze Letonja in sem lahko brez skrbi, da bo storil vse, kar je v njegovi moči, da misijon ne bo zaspal.

Sam bom v tem času s pismi na vse konce sveta razbobnal, da je moj avto „hin“-„zanič“. Z njim zapravljam samo še čas in denar. Morda se bodo kje zmigali in zbrali za kaj novega...

No, hvala Bogu! Naš farafanganski škof se je danes končno pripeljal in z njim tudi deli za moj pokvarjeni avto. To pomeni, da bom tam nekje v torek lahko nadaljeval vožnjo proti „domu“.

Možakar - škof je poln lepih vtisov iz Slovenije. Prinesel mi je še tople pozdrave od očeta in brata. Povedal je, da so po maši v Gorjah, kjer župnikuje moj brat, s farani lušno pokramljali. V župniji Kranj ga je po-

sebno prevzelo, ko sta se mu dve deklici s šopkom rož prišli zahvalit za podelitev svetega krsta. Pred desetimi leti je namreč že bil v Kranju in takrat ju je krstil. Zatožil je tudi Kosmača in Kranerja, da ju, izgleda, celo vleče nazaj v misijone. Morda še Vi pritisnite s svojimi molitvami, da ju Gospod res dokončno pritegne nazaj, saj so naše vrste že močno razredčene.“

Pisal nam je tudi Štolcerjev sodelavec v Ranomeni, LOJZE LETONJA CM, in sicer iz Midongyja, ki ga oskrbuje dušnopastirsko.

„Prisrčno se Ti zahvalim za pismo in v Pariz poslani denar! Zelo mi bo prav prišel, posebej zdaj, ko upam dobiti avto in bom mogel vsaj carino plačati. Moj brat Jože, laiški misijonar, pa bolj malo piše, pa tudi dela ima vedno veliko, kajti vsak od nas ima veliko takega v načrtu, kar naj bi Jože napravil pred vrnitvijo. Sedaj, ko imamo na slovenskem misijonu traktor, je še s tem zaposlen kot trakterist. Jaz Ti pa pišem iz Midongyja, kjer sem v tem letu že šestič in to kar za več dni. Sedaj se pripravljamo na slovesnost, ki bo v nedeljo: zraven procesije še krsti in prvo obhajilo. Sedaj je tudi cesta malo boljša kot je bila zadnja leta, ker so jo z buldožerji prerili, toda bojimo se, da to ne bo dolgo držalo in da bo potem še slabše.

„Misijonska obzorja“ smo že drugič prejeli in sem prav zdaj napisal svoj prispevek za objavo. Zelo smo lista veseli in nas je prijetno presetetil, ker nismo mislili, da bo tako vredno nadaljevanje „Katoliških misijonov“.

Tudi od laiških misijonark v Tan-gainonyju smo prejeli pismo, pisano 1. julija. CVETKA BABIČ nas na zelo obziren način „prijemlje“ radi res velike napake v maj/junijski številki

Cetrta od leve je s. Vincencija Novak v družbi s predstojnicami in sosestrami ob priliki slavlja njenega zlatega redovnega poklica v Matyesklofu v Južni Afriki.

„Katoliških misijonov“ in prosi, da objavimo pojasnilo. Kako je do te napake prišlo in v čem obstoji?

V tisti številki našega lista smo objavili sestavek Cvetke Babič pod naslovom „Spovednica“ po malgaško. Zraven je objavljena slika, kako Malgaš čepi v primitivno sestavljenem stranišču. V tem članku nam je pa „tiskarski škrat“ zagrešil bistveno napako: izpustil je namreč tisti odstavek, kjer misijonarka Babič pripoveduje, od kod naslov članka: „Spovednica“ „po malgaško“. Dokleta so namreč v želji, da bi si Malgaši izdelovali vsaj skromna stranišča in ne puščali odpadkov kjer koli, narisala primer, kako bi moglo izgledati tako preprosto, doma narejeno stranišče, in to risbo so kazale ljudem, vzpod-

bujajoč jih k delu za osnovno higijeno. Ko so vprašale menda kuharja na misijonu, kaj naj bi pomenila ta risba, se je možakar po dolgem ogledovanju in tuhtanju odrezal z odgovorom: „To je spovednica in človek v njej“. . . Zato so naše laiške misijonarke dale spisu in sliki zraven naslov „Spovednica po malgaško“, ker se je pač tisti Malgaš tako izrazil. Seveda, ker v članku to najvažnejše po tiskarski pomoti ni bilo objavljeno, bralci prav za prav niso vedeli, kam z naslovom, ker ni bilo povedano, odkod je. Naj bodo naši bralci tako dobri in naj poiščejo tisto številko našega lista, pa se jim bo duhovitost naših laiških misijonark šele zdaj pokazala v pravi luči. Tako bravcem kot posebno misijonarki Cvetki Babič se

Misijon v Manambondro na Madagaskarju, kjer je Janez Puhan CM s pomočjo laičkih misijonarjev sezidal tole cerkev in zdaj zraven še župnijsko dvorano. Žal je dobri misijonar moral ta misijon pustiti in iti na delo v Farafangano.

lepo oproščamo radi te res neljube pomote!

Slovenska salezijanka s. MARJETA ZANJKOVIČ deluje na drugem koncu otoka. „Salezijanski vestnik“ je prinesel o njej tale glas:

„Dne 16. oktobra je minilo leto dni, odkar smo na Madagaskarju. Ko smo v Ambositri zaključili tečaj malgaščine, smo se v maju preselile na sever, v predmestje Mahajanve, kjer

delujejo tudi vaši sobratje salezijanci.

V Antanimazaji smo si zgradile majhno stanovanje in za praznik Brezmadežne smo prvič obhajale sv. mašo v naši kapelici. Za zdaj še ne stanujemo tam, a za božič bomo že na svojem. Čisto blizu, le čez desto, je naša šola, katere vodstvo smo prevzele letos. To je osnovna šola in otroški vrtec. Vseh otrok je zdaj 260. Bilo bi jih dvakrat toliko, če bi imele dovolj prostora. Učitelji so domačini, me imamo le vodstvo in animacijo.

Moje delo je v dispanzerju in se ukvarjam z mamicami in dojenčki. V prihodnosti načrtujemo naš lastni dispanzer, a to so sedaj samo še sanje... Drugo leto oktobra (1987) pride iz Italije nova skupina naših sester, ki bodo odprle hišo v Tananarive, tudi v bližini salezijancev: hiša bo za uboga dekleta.

Tudi salezijanci že lepo delujejo med malgaško mladino. V Tananarive imajo 120 notranjih gojencev, za katere skrbijo z veliko ljubeznijo. Povečini so fantje brez družin, zavrženi in odrinjeni... Tukaj v Mahajangi pa imajo tehnično šolo. Sedaj načrtujejo „mladinski center“ in še in še.

Tudi me smo že odprle nedeljski oratorij (mladinski dom), ki ga redno obiskuje od 150 do 200 otrok in mladih. Imamo še velike težave z jezikom, ki nas ovira pri delu, a sčasoma bo že lažje. Vse smo zdrave in dobro prenašamo tukajšnjo vročino, srečne, da moremo kaj storiti za te reveže.“

Bralci „Katoliških misijonov“ ste vsi tudi prijatelji slovenskih misijonarjev, s katerimi ste bili v zvezi po našem listu. Ko ta neha, vam bodo „Misijonska obzorja“ dragocena vez z njimi. Vzljubite zato tudi ta novi slovenski misijonski list, kakor ste vzljubili „Katoliške misijone“!

PO MISIJONSKEM SVETU

Piše Franc Sodžaj C.M.

VRENJE V JUŽNI AFRIKI postaja vedno bolj zapleteno in vedno bolj zaostreno. Kdaj že so pisali škofje, tako katoliški kakor protestantski, da je enajsta ura. Ko se razbesni revolucija, bo pretakanje krvi, pa ne samo bele. Tudi kri črncev bo tekla, ker po izgonu sedanjega režima bo nastopil boj med njimi samimi, kdo bo vladal. Odpor do belcev je zdaj vse zлил v vsaj navidezno enoto. Ko bo ta boj končan, se bo začel nov boj. Misijonarje pač bodri misel: ljudje prihajajo in odhajajo, z njimi režimi in viade, Bog pa ostane. In Cerkev hiti, da se zakorenini v afriški zemlji. Četudi bo nekaj časa kakor pokopano kleno zrno, nekoč bo rodilo prav to zrno svoj sad.

ZIMBABVE, afriška država, ki meji na Zambijo, Mozambik in Južnoafriško unijo, je postala zgled, kako naj bi se rešil težak položaj ravno v sosednji Južnoafriški uniji. Škofje so spet ponovno naglasili, da ne morejo in ne smejo zavzeti drugačnega stališča kot je nujna zahteva, da se preneha nasilni apartheid, ker je protievangeljski. Četudi bo zaradi tega Cerkev izgubila kaj svojih članov (gotovo mislijo na belce), mora nujno biti na strani črnske večine, ki zahteva svobodne volitve. Tak ali podobno je bil položaj v bivši Rodeziji. Tudi tam je vladala manjšina belcev nad večino črncev. Nastal je krvavi boj, ki je trajal celih osem let. Ko pa so črni prebivalci le dosegli svobodne volitve, je nastala nova država, zdaj Zimbabve imenovana. Nova vlada v nasprotju s prejšnjim geslom

ločitve, zdaj zagovarja spravo. Kajti dobro se zaveda, da je tudi med črnim prebivalstvom večja ali manjša razpoka. Toda počasna, a vztrajna vzgoja k demokraciji — tako je upati — bo počasi le utrdila sedanji položaj, ki je gotovo pravi blagoslov tudi za Cerkev. Ravno Cerkev je veliko doprinesla k srečni rešitvi navidez nemogočega položaja. Upajmo, da bo to pot šel razvoj tudi v sosednji Južnoafriški uniji. Gotovo pa stoji notranje življenje Cerkve pred mnogimi resnimi vprašanji. Eno takih je celibat ali neporočenost duhovnikov. V miselnosti največje rodovne skupnosti šona je namreč mož šele takrat razvit in spoštovanja vreden človek, ko je poročen in ima otroke. Tako bi mogli poiskati vrsto vprašanj, ki se zapletejo v temeljno vprašanje inkulturacije Cerkve.

LEOPOLD SEDAR SENGHOR je lani 9. oktobra praznoval svoj osemdeseti rojstni dan. Svetovno znan je kot državnik, politik in pesnik. Pesnil je v francoščini, a je svojim pesnim dal afrikansko melodioznost. Bil je zastopnik Senegalije v francoskem parlamentu. Ko je 1960 Senegalija postala samostojna država, je postal njen predsednik in to ostal vse do leta 1980. Bil je eden najbolj resnih in plemenitih državnikov v Afriki.

V ŠANGHAJU so lani natisnili 200 tisoč izvodov Nove zaveze, verjetno samo evangelijev. Ko se cerkveno življenje razrašča, je najtežje vprašanje: pomanjkanje literature. In to za vernike kakor za vzgojo bogoslov-

cev. Čeprav se bogoslovci uče latinščine, bo vseeno potrebno graditi teološke priročnike v kitajskem jeziku. Prihaja čas, ko si bosta domovina in emigracija lahko veliko pomagali.

KITAJSKA IN EVROPSKA LOGIKA nista enaki. Tako je rekel šanghajski pomožni škof Jin. S tem je hotel poudariti, da bo za dokončni sporazum med narodno kitajsko Cerkvijo in Vatikanom in še posebej med kitajsko vlado in Vatikanom treba dosti razumevanja na obeh straneh. Dejstva, da vlada pomaga obnavljati semenišča in cerkve; posebej so omenili popravilo stolnice v Petangu (Peking), da se v imenovanje škofov ne vtikajo več, da kitajski škofje odhajajo v tujino in iščejo kontakte z evropskimi in ameriškimi škofovski konferencami in celo s tajvanskimi, je znamenje, da se problem kitajskega misijona odpira kljub različni logiki.

HONGKONG JE PRENATRPAN ljudi. Prvi val beguncev je prišel že za časa japonske invazije leta 1936. Seveda se je priseljevanje s celinske Kitajske v Hongkong pričelo predvsem leta 1949, ko je bila oklicana Komunistična Kitajska. To begunstvo se še nadaljuje kljub temu, da z negotovostjo čakajo na leto 1997, ko bo angleška kolonija prišla spet v last celinske Kitajske. Cerkev je v Hongkongu zelo živa. Vernikov je 265.000, tujih misijonarjev 560, domačinov 140. Poleg Kitajcev pa je v zadnjih desetletjih prišlo tudi veliko vietnamskih beguncev.

ZANIMIVA OBLETNICA. Leta 1840 je na Kitajskem mučeniške smrti umrl Janez Gabriel Perboyre, že proglašen za blaženega. Bil je na Kitajskem v času, ko po zakonu misijonsko delo ni bilo dovoljeno in misijonarji osovraženi kot tujci, zla-

sti, ker so jih zaščitile tuje vlade, zlasti francoska. Leta 1940 pa je umrl p. Vincenc Lebbe, belgijski lazarist, izmučen od dela. Tudi on si je želel biti mučenec. In je bil, toda mučenec svoje vrste. Ker je bil pričan, da kolonialne oblasti misijonu samo škodujejo in da je Cerkev v vsem svojem delu preveč tuja in se premalo približa Kitajcem, je moral veliko trpeti zlasti od misijonarjev in svojih predstojnikov. Ne da bi izstopil iz družbe, je z dovoljenjem Rima ustanovil dve družbi, leta 1926 Male brate Janeza Krstnika in 1927 Male sestre svete Terezije. Zavezati so se morali, da bodo v velikem ubožtvu živeli samo za svoj narod. V Evropi, kamor se je moral za nekaj časa umakniti na zahtevo francoskega konzulata, pa je ustanovil dve organizaciji: za kitajske študente, ki so študirali v Evropi, in za duhovnike in laike, ki bi bili pripravljeni iti na pomoč kitajskim škofom, torej se popolnoma njim podrediti v vsem svojem apostolskem delu. Med vojno pa je ustanovil posebno sanitejsko organizacijo, ki so jo vodili predvsem njegovi bratje Janeza Krstnika. Trpeli so z narodom, lajšali bolečine. In v tem napornem delu, sredi zmede je Lebbe umrl, do kraja izčrpan — ne mučeniške smrti, a vendarle je bilo celo njegovo življenje eno samo mučeništvo. Danes smemo pričakovati, da bo stekel proces, da tudi njega proglase za blaženega.

NEPRIČAKOVANE PODATKE je dal statistik za religije dr. Barrett v Združenih državah. Ugotovil je porast krščanstva. V enem letu se je odstotek dvignil od 32,4 na 32,9. In kar je še bolj presenetljivo: v glavnem po zaslugi Kitajske.

V **HONGKONGU** žive v negotovosti predvsem ljudje, ki so v zadnjih de-

setletjih pribežali s kitajske celine v to angleško kolonijo, ki jo bodo Kitajcem vrnila leta 1997. Misijonarji si prizadevajo obdržati mir in utrjujejo ljudi v verskem življenju in prepričanju. Dasi je pekinška vlada dala zagotovilo škofu v Hongkongu, da se za Cerkev ne bo nič spremenilo, so ljudje, zlasti begunci, v strahu. Bogati ljudje pa se že zdaj selijo iz Hongkonga in z njimi seveda ogromne vsote denarja.

V SUDANU je ob nastopu nove vlade nastalo upanje, da se bo „šariah“ odpravil. Državni zakon je namreč delan strogo po koranu. Katoliški škofje so ponovno protestirali, da na ta način vlada sili v koranske predpise tudi drugoverce. Posebno so prizadeti črnici na jugu Sudana. Vse pa kaže, da prvotne obljube ne bodo izpolnjene. Pri vsem tem trpe tudi muslimani, ker je kazen v nesorazmerju s krivdo. Za malo krajo naprimer odsekajo krivcu roko. In podobno. Tudi smrtne kazni so hitre in krute.

MARIKNOLCI so ameriška misijonska družba, podobno kot pariški in milanski misijonarji v Evropi. Od tovrstnih ustanov je v Združenih državah najmočnejša družba. Šteje 820 članov in deluje v 53 skupinah v 26 deželah. Družbo sta ustanovila leta 1911 dva duhovnika: Walsh in Price.

TEOLOGI IZ AZIJE, AFRIKE IN LATINSKE AMERIKE so izjavili, da te dežele malo prizadenejo razlike, ki so pred stoletji nastale med krščanskimi skupinami. Zanje je to zgodovina. Pač pa je v vsem tretjem svetu vprašanje socialne pravičnosti. Seveda se dobro zavedajo, da je zlasti v Afriki vprašanje ekumenizma tudi važno, če hočejo kristjani pričati za Kristusa in predstavljati edino pravo Kristusovo Cerkev.

SESTRA EMANUELA CINQUIN, lahko bi rekli egiptovska Mati Terezija, je tudi kandidatinja za Nobelovo nagrado. Že 17 let živi ta 79 let stara redovnica med cunjarji blizu Kaira. Kot sicnska sestra je bila prej vzgojiteljica bogatih otrok v Turčiji, Tunisu in Aleksandriji. Toda njena karizma, živeti med najbolj ubogimi, ji ni dala miru. Končno je že šestdesetletna dosegla, da je prišla v ogromno naselje cunjarjev in s svojim osebnim žrtvovanjem dosegla naravnost čudežne uspehe. Za Nobelovo nagrado je zaprosilo 33.000 ljudi, ki jim je s. Emanuela mati. V Kairu je postala mati 40.000 smetarjev. In začela je z delom tudi v Sudanu, kjer se je zavzela v Hartumu za zapuščene otroke. Tako jo imenujejo mati smetarjev in mati pcestnih otrok. Ve, da je treba delo utrditi. Dobila je vrsto prostovoljnih sodelavcev in za vodstvo vsega je pridobila s. Saro iz koptske redovne skupnosti. In če bi šli po svetu, bi morda odkrili še vrsto takih Mater Terezij. Gotovo, s. Emanuela in Mati Terezija se razlikujeta v tem, da je prva sama s prostovoljnimi sodelavci in nima kakih svetovnih načrtov. Mati Terezija pa je ustanoviteljica nove redovne družbe, ki je razsejana že po vsem svetu, saj so postojanko ustanovile celo v Sloveniji, čeprav ljudje ne umirajo v cestnih jarkih kot v Kalkuti.

BANKOŠKI SLUM nič ne zaostaja za podobnimi obrobni predeli velikih mest, kjer se zbira revščina, prostitucija, zločin, mamila. Najbolj so prizadeti otroci, ki rastejo v takem svetu. Kot mnogi misijonarji in misijonarke v takih predelih se je tudi tu uveljavil redemptorist p. Jože Maier. Njegovo delo se širi po zaslugi vedno številnejših sodelavcev in pomoči iz krščanskih dežel.

„¡AMERICA, HA LLEGADO TU HORA!“

CARDENAL JOZEF TOMKO SOBRE EL III. CONGRESO LATINOAMERICANO

(Del L'Osservatore Romano, 30 de agosto 1987.)

“¡América: Ha llegado tu hora de ser evangelizadora, de ir más allá de tus fronteras!”. En el Mensaje que Juan Pablo II envió a los obispos, sacerdotes, religiosos, religiosas y laicos que participaron en los trabajos, esta consigna tiene todo el sabor de un “imperativo categórico”. Es una invitación a tomar conciencia de la memoria histórica y eclesial de la “misión”. (El texto del Mensaje pontificio fue publicado en nuestro número del 12 de julio, página 1).

“Dos experiencias singulares, dice el cardenal Tomko (que me acoge en su despacho de Propaganda Fide en la plaza de España), una de tipo asamblea, que ha reunido a los participantes de toda América Latina, mientras que la otra ha sido una experiencia misionera directa. Dos experiencias que se integraron mutuamente.”

Empecemos por el Congreso. La primera palabra que el cardenal pronuncia con gran convicción es “grandioso”. Después añade: “histórico”. Grandioso por la participación: 1500 insertos. Además, había otras personas que no pudieron ser aceptadas a causa de la limitada capacidad de la sala, “aunque ésta era enorme”. Para estas personas se organizó un minicongreso en una sede cercana, donde fueron propuestas las mismas relaciones, pero con un tono menos científico y más al alcance de la gente. Ya es significativo —continúa diciendo el cardenal— el hecho de que el Congreso casi se haya duplicado por lo que respecta a las presencias, y sobre todo por el compromiso y el entusiasmo. “Me parece que estamos en un cambio, no sólo por lo que se refiere al Continente, sino respecto al compromiso del Continente en el marco de la Iglesia universal. Creo que este Congreso ha colmado la esperanza del Santo Padre, quien, el año pasado, precisamente en Colombia, en el discurso de Tumaco, invitó a toda la Iglesia latinoamericana a acrecentar su propio “ímpetu misionero”. Creo que este deseo se ha cumplido”.

A estas impresiones el purpurado añadió otra más expresiva. “El III Congreso Misionero —dice— ha sido un acontecimiento de gracia, precisamente porque me parece que América Latina ha tomado con mayor vigor y con mayor conciencia su compromiso ‘universalista’, no sólo de cara a las Iglesias del Continente de la esperanza sino también frente al deber de ir más allá de las propias fronteras. Si es verdad, como lo es, que los signos también tienen su lenguaje, los organizadores del III Congreso Misionero tuvieron una idea muy feliz al difundir una imagen del Santo Padre mirando su reloj con la frase: ‘América: ha llegado tu hora...’. Esta hora, —continúa el cardenal Tomko— ha sido ‘ampliamente subrayada también por la provocación de los signos de los tiempos, de las necesidades de la Iglesia latinoamericana y de la Iglesia misionera’”.

MISIJONSKI DAROVI

ZA VSE MISIJONARJE

ZDA, v USA dolarjih: Anka Šega 50.

KANADA, v kan. dolarjih: Jože Kmetič, 300.

AVSTRIJA, v USA dolarjih: Vinko Zaletel, žpk., 2.000.

ARGENTINA, v avstralih: N.N. za misij. bogoslovce, 2; N.N. San Justo, 300; Pavla Selan, za lačne otroke, 40; N.N. 110; N.N., 200; M. Macarol, 20.

FRANCIJA: Tone Dejak, žpk., z rojaki iz Meerlebacha, 2.000 fr. frankov.

ČILE: duh. Anton Žagar, 75 USA dol.

ZA POSAMEZNE

Za Radota Sušnika na Madagaskarju: Stane Mehle, 150 USA dol.; Dani in Franci Sušnik, 200 avstralov; Jože Mavec, 50 avstr.

Za Lovra Tomazina v Zambiji: N.N. Bs. Aires, 50 avstr.; ga. Goršič iz San Justa, 10 avstr.; Mara Bidovec, 100 USA dol.; Kocmur Marjan, 10 avstr.

Za Petra Opeka na Madagaskarju: Majda Kelc, 20 avstr.; družina Klemenc, 40 avstr.

Za laiško Anico Tomažič na Madagaskarju: družina Klemenc, 40 avstr.

ZA MISIJONE

Argentina, v avstralih: Vera Holozan, 10; Mara Bidovec, 400; ob misij. nedelji v Slovenski hiši, v dvorani, 402; v cerkvi 182,60.

VSEM ZA VSE TISOČKRAT BOG PLAČAJ!

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, 1826 Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga del Centro Misional Baraga", Colón 2544, 1826 Remedios de Escalada, Bs. As. Naročnina v letu 1987 in vse za nazaj: 20 USA dolarjev oziroma odgovarjajoče v drugih valutah (v Kanadi 30 kanad. dolarjev). Letalsko 10 dolarjev več! V Argentini 20 avstralov

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, El Cabezuelo 4029, 1826 Remedios de Escalada, Prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires. — Pisarna Sloge, Bmé. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía.

ZDA: Rev. Charles A. Wolbang CM, 131 Bircmount Road, SCARBOROUGH, Ont., Canada MIN 3J7 — Mr. Rudi Knez, 17826 Brion Ave., Cleveland, O. 4419 — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: rev. Ivan Jan C.M., 611 Manning Ave., Toronto 4, Ont.; župnija Marije Brezmadežne: 739 Brown's Line, Toronto, Ont. M8W 3V7; Za Montreal in Quebec: rev. Letonja C.M., 3470 Boul. Saint-Joseph, Montreal, Que. H1X 1W6.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario, 7, 34170 Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, 34133 Trst, Via Risorta 3.

Francija: s. Rozalija Šmalc, Rue du Bac 140, Paris 75340, Cedex 07.

Avstrija: B. B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt A-9020.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford, Gran Bretaña.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

慶祝范大夫行醫五十週年紀念21.6.1987攝於聖母醫院

Pogled na skupino udeležencev slavlja v počastitev 50-letnice kirurškega dela dr. Janeza Janeža, ki je bilo v misijonski bolnici v Lotungu na Taiwanu.

Director responsable, Lenček Ladislav
Registro de Prop. Int. N° 231147
Domicilio legal, El Cabezuelo 4029,
1826 Remedios de Escalada (B)

Correo
Argentino
Suc. Lanús (B)

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612